AZTAG
JOURNAL QUOTIDIEN ARMÉN.
B. P. 587
BEYROUTH, Liban

Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ԳՆԱՀԱՏՈՒԹԻՒՆ
ՍԻՒՐԻՈ տար. 550, վեցամսեայ 300 Ս. Դ.
ՈՐՍՏԱՀՄՆ. տարի. 7, վեցամսեայ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتـــاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ՅՈՒԼԻՍ 13 1932
ՁԵՌՔԸ ՀԱՍՏ 2.50 Ս. Դ.

Ձ. ՏԱՐԻ | Ամեն առաւոտ պէտք է բերէ բերքս ցօրեցիկ հասցէիդ | Տնօրէն — Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 97 (674)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԻՆՔՆԱՅՈՒՍԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Ինչպէս անհատները կ'ունենան առաքինութիւններ և ունակութիւններ, նոյնպէս և ազգերն ու ժողովուրդները կ'ունենան իրենց մասնայատուկ լաւ կամ զէշ սովորութիւնները։ Բնական և ժառանգական յատկութիւններ, որոնք չեն փոխուիր դիւրաւ, միայն կրնան մեղմանալ կամ սաստկանալ դաստիարակութեան և ուրիշ արտաքին ազդակներու միջոցաւ։ Ինչ ալ ըլլայ միջավայրի ազդեցութիւնն ու դերը, առժամանակեայ և երևութական հանգամանք կ'ունենայ եղած փոփոխութիւնը, որ շուտով երևան կը հանուի և կը ցուցադրուի դարձեալ տարբեր ազդակներու միջոցաւ և իր ամբողջ տգեղութիւններով։

Ժամանակը, որ գլխաւոր գործոնը նկատուած է ժողովուրդներու յոռի ունակութիւններուն և բարքերուն, շատ դժուարաւ և հակայ ձևերով կրցած է մեղմացնել անոնց թափն ու ուժգնութիւնը, առանց կարենալ արմատախիլ ընելու ոխերին հետքերը։ Բացի այս ժառանգական հանգամանք ունեցող յոռի բարքերէ, ժողովուրդները դէպքերու և միջավայրի ազդեցութեամբ վերջէն կ'ստանան կարգ մը ունակութիւններ, որոնք յաճախ կը խաթարեն իրենց բնատոհմիկ առաքինութիւններն ու բարեմասնութիւնները և որոնք մասամբ դարմանելի են։

Այս վերջին պարագան գէթ աղդակաբար շատ ճշմասած է մեզի եւ ստացական ունակութիւններ առաջնորդած են մեզ բարքերու անկումի և երբեմն անճանաչելի ըլլալու չափ փոխած են մեր դիմագիծը։

Հայը ամաչխարհային համբաւ կը վայելէ որպէս աշխատասէր ու պատուախնդիր ժողովուրդ։ Ի բնէ հայը եղած է չարքաշ ու աշխատունակ, գոհացած է իր չոր հացով և ուրիշին ձեռք երկարել չէ ուզած։ Նախընտրած է իր ճակտի քրտինքով և հալալ վաստակով շահած չորաբեկ հացը, քան ուրիշներէն չնորհուած կարկանդակը։ Աւարառու ու ջարդող Թիւրքը կոտորածի կողոպուտներէն ամիս մը վերջն իսկ հայերու դռները կը բախէր պատառ մը հաց մուրալու համար, սակայն կողոպտուող և թալանուող հայութիւնը մէկ հատ իսկ չէր համբերը իր մէջ մուրացիկ կամ Թիւրքին դուռը բախող աղքատ։ Օտարին նպաստն ու ողորմութիւնը խորշելի էր հայուն համար, աւելի նախամեծար էր անօթի փորով քշուառ մնալ, քան դուրսի աշխարհին ի հացնել իր կարօտը։ Ու չնորհիւ այս յամառ աշխատասիրութեան հայը կրցած է իր գոյութիւնը քարշ տալ համաշխարհային պատերազմի պարտադրած ընդհանուր սովի սպառնալիքներէն։

Մեր ազգային այս եզական առաքինութիւնը, սակայն, վերջին երկու երեք տասնեակ տարիներու ընթացքին չափէն աւելի խաթարուած է և անկումներ ունեցած։ Ժամանակն ու պարագաները պարտադրած են մեզ որ նպաստընկալ ժողովուրդ մը ըլլանք և մեր քաղաքական թէ տնտեսական գոյութիւնը հայցկնք ուրիշէն, օտարէն։ Ցուսախաբ եղանք առաջին մարզին մէջ. միջազգային քաղաքականութիւնը իր գութի և ողորմութեան դռները փակեց մեր առջև և անկատ մնացին մեր աղերսներն ու ճիչերը։ Մարդասէր աշխարհ է որ պատասխանէ մեր «հաց» ալաղակներուն և նպաստ փութացուց, միլիոններ գոյացուց, բայց միշտ մեր ստամոքսները լեցնելու համար, առանց կարևորութիւն ընծայելու մեր ժողովուրդի արժանապատուութեան։ Կերանք օտարին հացը, բայց վրայ տուինք մեր նկարագրին լաւագոյն գիծերը։ Ճիշդ է որ մեր տառապանքները մասամբ մոռցուեցան շնորհիւ այդ նպաստներու, շատ կեանքեր փրկուեցան, սակայն որդեգրեցինք յոռի ունակութիւններ, անդարմանելի տկարութիւններ։ Ակէ 20 տարի առաջ հազուագիւտ էր հայ մը որ կարենար նպաստի մասին մտածել, շատ քիչ էր Թիւրը նաև այն հայերու որոնք իրարմէ փոխ դրամ ուզելու համարձակութիւնը ունենային։ Այժմ սակայն, ոչ միայն աղքատ ու կարօտ հայը հաշտուած է նպաստով հաց ուտելու և հազար ու մէկ ուղիղ կամ անուղիղ միջոցներով ուրիշէն դրամ ուզելու գաղափարին հետ, այլ մեր պաշտօնական ու պատասխանատու հաստատութիւններն անգամ նիւթական ակնկալութեան պատճառաւ վրայ կուտան մեր ազգային կարգ մը նուիրական սրբութիւնները։

Երէկ տուժեցինք մեր այս անհեթեթութեան և ուրիշներէն ողորմութիւն ուզելու սխալին երեսէն։ Կորնցուցինք տուն ու տեղ, հեռացուցինք քաղաքական ազատութիւնը մեր ժողովուրդին, խաթարեցինք մեր ազգային նկարագիրը և սկսանք արատ բերել մեր ժողովուրդին վերագրուած աշխատասիրութեան և պատուախնդրութեան համբաւին։

Չենք ըսեր որ կեանքի անողորմ հարուածներէն և ժամանակի տագնապէն չազատուիլ կարելի է։ Նմանապէս չենք արհամարհեր օտարին նպաստը. քաւելիցի։ Մեր նպատակը այստեղ ինքնայուսադրութեան օգուտն ու բարիքը ցոյց տալ է։ Տարիներէ ի վեր տեղական կառավարութիւնը կը թելադրէ որ վրանաքաղաքներու հայութիւնը քաշուի քաղաքի մէջ կամ քաղաքէն դուրս Թաղերու մէջ, ու այս մեր բարիքին համար։ Սակայն քանի՛ ունևոր ընտանիքներ կը ճանչնանք, որոնք ցարդ կը Ձան հիւղաւաններու մէջ, դժուարացնելով կարօտ և աղքատ ընտանիքներու ալ դիրքը։ Քանի մը ամիսէն պիտի քանդուին հիւղաւանները։ կրկնակի հրահանգներ տրուած են արդէն։ սակայն բոլորն ալ կ'սպասեն որ ոստիկանները գան և բռնութեամբ դուրս հանեն զիրենք և քանդեն խրճիթները։

Մեր ժողովուրդը պէտք է արմատախիլ ընէ վերջէն ատացուած յոռի ունակութիւնները, և այդ կարելի է գօրացնելով ինքնայուսադրութեան ուժը։

ԱՐԴԻ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

(ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ)

Նաև, դեռ ևս չէ ճշդուած Թէ ինչ դիրք ու տեղ ունի հոգեբանութիւնը իբրև գիտութիւն միւս գիտութեանց շարքին մէջ։ Կան տակաւին պաշտպաններ այն կարծիքը Թէ հոգեբանութիւնը մեծ է փիլիսոփայութեան տարրերէն, ինչպէս Սթաէթ։ ՄաքՏուկալ զայն կենսաբանութեան առնչակից կը տեսնէ։ Ճէյմս զայն բնական գիտութեանց շարքին մէջ զետեղուած տեսնել ուզեց։ Ուաթսըն (զոր կրնանք արդի հոգեբանութեան պոչնիկը կոչել) զայն բնախօսական մեքենագիտութիւն կը դասէր։ Ֆրոյտ և իր հաւակիրները զայն գիտական բոլորովին նոր դաշտի մը մէջ տեսնել կ'ուզեն։ Այսպէս, եւ ուրիշներ։ W. C. Bower իրաւունք ունի ըսելու, Թէ հոգեբանութեան արդի վիճակը այնքան ծայրահեղ կերպով խառն ու չխոթ է, որ կարելի է միայն «հոգեբանական դպրոցներուն» մասին խօսիլ քան Թէ «հոգեբանութեան մասին»։

Ակնարկուած դժուարութիւնները կը ծագին, ո՛չ որովհետև հոգեբանութիւնը անկարող կը Ձևայ գիտական հանգամանք զգենուլ, այլ էապէս անոր համար, որ անոր դաշտը ընդարձակ է այնքան որքան հարկ է կեանքի ֆիզիքական Թէ՛ հոգեկան, արտաքին Թէ՛ ներքին բոլոր արտայայտութիւնները իր մէջ բովանդակելու։ Թէպետրիչ է Մաք Տուկալի դիտողութիւնը, Թէ «չատ մը գիտութեանց դաշտերը իրարու կը խառնուին, և ասիկա լաւ որ այսպէս է»։ Քանզի եթէ բնութիւնը ամէն մէկ բան միւսէն անջատ պահած ըլլար, գիտնականը մեծ դժուարութեանց պիտի հանդիպէր ու մասնաւոր չանքի պիտի կարօտէր, իր մասնագիտէն սահմանները դուրս գտնուող գիտութեանց մասին պէտք եղած ծանօթութիւններ առնելու։ Հետևաբար, կեանքի համար հարկ եղած համագործակցութիւնը յառաջ բերելը անհունօրէն դժուար պիտի դառնար։

Արդ հոգեբանութեան գիտութիւնը հասարակաց դաշտ մը կը գրաւէ կենսաբանութեան, մարդաբանութեան, ազնաւնաբանութեան, կազմախօսութեան, բժշկութեան, ընկերաբանութեան, եւ ընդհանրապէս ընկերային գիտութեանց հետ։ Տիւնլէփի բացատրութեամբ «կենսաբանութիւնը կեանքի այն հանգամանքները կ'ուսումնասիրէ, որոնք կը յայտնուին կենդանական ու բուսական աշխարհին մէջ. մարդաբանութիւնը կ'ուսումնասիրէ կենդանական դործունէութեանց Թանձրացեալ արդիւնագործութիւնները որոնք կը յայտնուին մարդի գործողութիւններու միջոցաւ։ Ասոնց ոչ մէկը միւսին կը պատկանի, բայց իւրաքանչիւրը միւսներուն սահմանին ներս կ'երկարի, իսկ բոլորն ալ միասին կեանքի երկու գլխաւոր երևոյթներով կը զբաղին, որոնք են աճում ու կենսագործութիւնը»։

Հոգեբանութիւն, հոգեբանութիւն, բայց վերջապէս ինչի՞ գիտութիւնն է ան. դեռ չկրցանք պատասխանել ասոր։ Բայց հեռու չենք։ Անոր գրաւած դաշտին վրայ հեռուէն ընդհանուր տեսութիւն մը կազմելէ վերջ, հիմա կարող ենք մօտենալ անոր ընթնութիւնը ուսումնասիրելու։ Բայց հոս ալ նախ հարկ է ճամբան հարթել, յառաջ բերել անոր մասին յայտնուած զանազան տեսութիւնները ուտեսնել Թէ ո՛րը ո՛ր դիպպէտ է հրել և անցնիլ։ Ու գիտական յիշատակները խնամով քննած ատենիս կը տեսնենք քանի մը կէտերով սահմանուած է հոգեբանութիւնը։

Առաջին, ինչպէս հարևանցի կերպով Թելադրելու պատեհութիւն ունեցած էինք սկզբ առաջ, հոգեբանութիւնը ըստուած է Թէ գիտութիւնն է այն անչօշափելի էութեան որ մարմնի անկախօրէն կը բնակի մարմնոյ մէջ։ Բայց արդի գիտնական հոգեբանութիւնը կը դժուարանայ զբաղիլ այսպիսի խնդրով մը որ աւելի հոգևոր, կրօնական իրականութեանց սահմանին մէջ կ'իյնայ։ Որովհետև հոգի բառը իր նախնական իմաստով բնազանցական-աստուածաբան իմաս մը կը կրէ, որ զգալի նիւթերու սահմաններէն վեր, հոգևոր ճշմարտութեանց մէջ կը սաւառնի, ու կը յուզէ այնպիսի հարցեր որոնք կը մերժեն գիտական մեթոտներու և փորձնական հետազոտութեանց օրէնքներուն ենթարկուիլ։

Երկրորդ, կան ոմանք, ինչպէս Ուսլըս, որոնք հոգեբանութիւնը փորձութեանց գիտութիւն» կը կոչեն։ Այս ալ անորոշ է, սա պատճառով ս'անաւանդ, որ կարելի չէ երբեմն Թէ ի՛նչ է «փորձառութիւնը» և ի՛նչպէս կարող ենք վաւերականացնել զայն։ Անհատին փորձառութիւնը կրնա՞նք բացարձակ համարել տիեզերքի մէջ։ Իմաստասէրն Լաքէի հարցուբը չունի դեռ իր գոհացուցիչ պատասխանը — «ինչպէս է որ կարելի կ'ըլլայ փորձառութիւն ունենալը։ Ուրկէ՞ կը սաւանանք մեր փորձառութիւնները, և ի՞նչ միջոցներով։ Եւ յետոյ, կրնա՞նք վստահիլ մեր զգայարանքներու միջոցաւ մեզի հաղորդուող փորձառութիւնները ճիշդ այնպէ՞ս են ինչպէս են իրենց էութեան մէջ ու պէտք են ըլլալ իրենց հաղորդութեան մէջ։ Եւ այս ճամբով իսկոյն մեր առջև կը ցցուին հետաքրքրական, epistimologique, խնդիրներ։ Այդ ալ անել է։

Երրորդ, ոմանք, ինչպէս Ջալքինչ, հոգեբանութիւնը կը սահմանեն իբրեւ գիտութիւն մը որուն գործի դաշտն է անձնաւորութիւնը, և ուսման առարկան է անձի մը ուրիչ անձին հետ ունեցած յարաբերութիւնները։ Բառը ոչ Թէ անհատ, այլ ներառնութիւն իմաստով պէտք է ըմբռնել հոս։ «Հոգեբանին պաշտօնն է ուսումնասիրել անձը», կ'ըսէ Ջալքինչ։ Այս տեսութիւնը ընդհանրապէս ընդարձակ է և բովանդակիչ։ «Անձնաւորութիւն» բառը արդի իմաստասիրութեան, աստուածաբանութեան և ընդհանրապէս բարձր մտածողութեան մէջ ամենէն շատ յիշուած իրականութիւնն է, որուն շուրջ կեդրոնացած կը տեսնեն չատեր տիեզերքի ու կեանքի բոլոր արժէքները։ Բայց ինչ՞ է «անձը»։ Նորէ՛ն անձիւ վէճեր ու վերծիմներ։ Եթէ մեքենայական մեկնութիւն տանք անոր, արդի հոսանքներուն ամենէն մոլորեցուցիչին մէջ բռնուած կ'ըլլանք. իսկ եթէ զայն մարմնաբնակ անկախ գոյութիւն ընդունինք, նորէն վտանգ կայ որ նախկին «հոգի» բառը պարզապէս փոխանակած ըլլանք «անձ» բառին հետ, եւ հոգեբանութիւնը եւս ահաբեկեցնենք հոն ուրկէ սկսաւ ան իր դանդաղ վերելքը։ Բայց կերպով մը, պէտք չէ Թողուլ այս աքանչելի ու Թեւլացրիչ բառը որ անձնաւորութիւնն է։ Քանզի բոլոր գիտութիւնները իրենց վերջին նպատակին մէջ կը ծառայեն անձի կեանքին ճոխացումին, խորացումին ու գեղեցկացումին։

Զորրորդ վարկածը, որ բաւական ընդհանրացած է, այն է՝ Թէ հոգեբանութիւնը «մաքի գիտութիւնն» է։ Ճիշդ է որ հոգեբանութիւնը մաքի գործունէութեանց ուսումն է կերպով մը, եւ «միաքը» այնքան իրականութիւն մըն է, Թէև անտանելի, որքան հոգին. բայց «միտք» բառը ենթադրել կուտայ «առարկայ» մը մեքանիզմ մը, ինչ որ երբեք չէ։ Թէեւ նիւթական մարմնին մէջն է եւ առ՛ի կ'արտայայտուի բայց ո՞ր է միաքը, և ինչ է ան։ Ի՞նչ առնչութիւն ունի ան նիւթի հետ։ «Դժուար է սահմանել,» կ'ըսէ. րակացնէ մաքի ու մարմնի կապերը քննող մը, «Թէ ո՛ր կ'սկսի միաքը և ուր կը վերջանայ մարմինը։» Թէև անհերքելի որ բաց սերտ ու փոխադարձ յարաբերութիւն մը այս երկուքին միջեւ, եւ մէկուն առողջութիւնը կախեալ է միսիսնէն։ Նաեւ չիտակ պիտի չըլլար մաքի դաշտը միայն հոգեբանական խուզարկութեանց մենաշնորհը դարձնել։ Անդին կան իմաստասիրութիւն, բարոյագիտութիւն, բնազանցութիւն, աստուածաբանութիւն որոնք ևս նեղ կամ լայն չափով իրաւունք ստացած են մաքի դաշտին մէջ հետազոտութիւններ ընելու։

ԲԻՒԶԱՆԴ ԵՂԻԱԶԱՆ

(7) (Շար.)

ՔՐՈՆԻԿ

ՍՐՏԻ ԿՏՈՐԸ

Բ.

Մեր նախորդ Քրոնիկով («Ազդակ», 8 Յուլիս) Թիւրքերուն ժառանգական ՍԻՐՏ ունենալը ատարկոյսի տակ ձգած էինք։ Կը վախնամ, Թէ անոնք սրտդին իւնծի դէմ, զիրենք դատած ըլլալուց համար անսիրտ մարդերու չարքը։ Բայց միևնոյն ժամանակ, որպէս զի արդարացընէինք իրենց «սրտի կտորի» բացատրութիւնը, բորենիի սիրտ մը ղըրած էինք իրենց կուրծքին տակ։ Եթէ, սակայն, չատ պզտիկ կը Թուի իրենց այդ դիակեր անասունին սիրտը, և լաւ կերպով չկրնար պատկերացնել իրենց մարդասպանի ու չարագարի հոգեբանութիւնը, Մալէէրպի հետ կրնանք ֆօնսիլթասիոնի մը նամիլ, նոր ախտաճանաչութեան մը համար, և մեր դեղագիրը սատրագրել տալ անոր։ այդպէս կրնանք տրամադրելի երկու սիրտ ունենալ Թիւրքերուն համար վագրի սիրտ, և օձի սիրտ, քանի որ Մալէէրպ առաջինը գործածած է կասպի, ու միւսը նենգամիտ նշանակութեամբ։ Եւ այդ երկու սրտերուն միացումով, Թիւրքերը կ'ունենան խոշոր սիրտ մը, ձևւած՝ չափուած Թրքական կուրծքին վրայ, քանի որ անոնց գործը վագրի պէս ողջ որսերը փարատելու և ուտելու, եւ օձի պէս խայթելու մէջ կը կայանայ։ Անուշտ այսօրուան Թիւրքերը պատասխանատու չեն անձնապէս, եթէ այդպէս ծնելու դատապարտեալ են։ Եթէ ժամանակակից Թիւրքերու նախահայրերը Իսկէնտէրունն ու չրջակաները չակած չը բերին Թաթարիստանի սեպհներէն, որ մը իրաւունք տալու համար իրենց Թոռներուն իրենց «սրտին կտորը» նկատելու զայն, բայց վերջապէս բան մը բերին միասին, այսինքն իրենց վրանները և մարդակեր բարբարոսութիւնը։ Լ. Վէօյիէ գրած է, Թէ Քանթոնի մէջ fumé եղած մարդու սիրտ տեսած է պահածոյ մը ծախող խանութներու մէջ։

Ուրեմն Մանկոյները վարժուած են մարդոց օրտերը ուղել ու ծխել, կատարեալ պաղարիւնութեամբ, և զանոնք իբր կերակուր, իբր սնունդ հրամցընել իրենց արենակիցներուն։ Շէյքսպիր ժամանակին գրած էր, Թէ մարդկային սիրտը պզտիկ Թագաւորութիւն մըն է, յեղափոխութիւններու ենթակայ։ Այդ յեղափոխութիւնը երևան կուգայ վագրերու սրտին մէջ մանաւանդ, երբ անօթիները իր ակռաները ցոյց կուտայ։ Այս պահուս, այդ յեղափոխական րոպէները մէկն է որ կ'ապրի Թիւրքը։ Եւ իր ախորժակը, անօթութենէ մարակուած, չափազանց սուր կը Թուի ըլլալ, երբ կը պահանջէ իր «սրտին կտորը» Իսկէնտէրունը, իր ջարդարարի ամբոխական հիմնը կատարելու Հայաստանի ծովածոցի այդ Թագուհիին հետ, հայկական արիւնի մէջ Թաթխելով անոր կուսական չրխազգեստը։ Ու հարսնեւորներն ալ պակաս պիտի չըլլան, Ազգերու Դաշնակցութեան մէջ իր ընդունելութենէն յետոյ, Թոյներու կնքահայրութեամբ կամ գումպարոսութեամբ։ Այնուհետև Դաշնակցութեան միւս բոլոր անդամները, իրենց Թագաւորդ ու անթագ գլուխներով միասին, հև ի հև պէտք դան իրենց ներկայութեամբը պատուելու և վաւերացնելու Իսկէնտէրունի հետ Թիւրքին խաղաղական ամուսնութեան օրինաւորութիւնը։

Քոռնէյլի Կին (cid) Թատերախաղին մէջ, Տոն Տիէկ, իր ծերութեան օրերուն, վիրաւորուած արժանապատուութեան վրէժը լուծելու անկարող, կ'ուզէ վրէժի նուիրական գործը յանձնել իր զաւկին, բայց այդ յանձնարարութենէն առաջ կը հարցնէ անոր — «Ռոմարի՛կ, ՍԻՐՏ ՈՒՆԻ՞Ս»։ Մենք այդ հարցումին պէտք չունինք, երբ խնդիրը Թիւրքերու մասին է։ Թիւրքերը զուրկ մարդկային սրտէ, պատմութեան ընթացքին բիւրեղաց ցոյց տուած են այդ գազանային սրտին գոյութիւնը իրենց մէջ։ Բացէք աւետարաններու յայտարարութեան պատմութիւնը, և պիտի տեսնէք Թէ սուլթաններու երեքէն երկուքը գահազուրկ եղած ու իր զաւակներով միասին սպանուած են նոր սուլթանէն։ Բացէք իրենց արշաւանքներու և աշխարհակալութեանց պատմութիւնը եւ պիտի տեսնէք, Թէ ամէն նոր յաղթանակ, ամէն գրաւում տանուած է իրենց կողմէն ջարդերով, Թալանով, զանգուածային առևանգումներով, քանդումներով։ «Ասկէ քիւրեր անցած են ...» ատութիւնը, որ տիեզերականած է այլևս, ճչգրիտ պատկերն է Թիւրքերու վագրի և օձի սրտին, անոնց նենգութեան և վայրագութեան, և որոնց ոտքին տակ և անցած տնցած տեղը խոտ ալ չէր բուսներ։

Ու այս ատենէն վերջ, ելնել սրտի մասին խօսիլ, ելնել այս կամ այն հոդամասը իրենց «սրտի կտորը» նկատել, պիտի նշանակէր անպատուել, արատաւորել ժողովուրդը այն տեղին, որուն կը ցանկան տիրանալ։ Ըստ իս, Թիւրքերը ո՛րքան քիչ խօսին սրտի մասին, ա՛յնքան լաւ կ'ընեն գոնէ իրենց համար։ Ջունեցած բաներու մասին խօսիլը կը ընայ ախորժակին գրգռել, և մեզի հանդիսատեսը ընել վագրի նոր յոչոտուածներու, նոր արիւններու։

Թիւրքերու սրտի մասին խօսած ատենս միաքս կուգայ ուրիշ պատմութիւն մը։ Գօսիէ օր մը իր քարոզին բնաբան ընտրած է Սաղմոսի սա կտորը։ — «Թագաւորներու սիրտ Աստուծոյ ձեռքին մէջ կը գտնուի»։ Վիկթոր Հիւկօ ակնարկելով Գօսիէի այդ քարոզին, կ'ըսէ. — «Տեսէք սա եկեղեցականը, որ չը քաշուիր մէկ նախագահութեան մէջ երկու սուտ խօսիլ։ Նախ, Թագաւորները սիրտ չունին, որ բռնուի, ու յետոյ Աստուած ձեռք չունի որ դոյութիւն չունեցող սիրտ մը բռնէ»։

Արդեօք ինչե՞ր պիտի չը գրէր Վ. Հիւկօ, եթէ կարդացած ըլլար Մահմուտ Էսատի «Սրտի Կտորը», որ մարդկային ըլլալէ հեռի ներկուած է անէզներու արևնով ու անէծքով։

ԴԻՏՈՂ

Ց. Գ.— Ահա Թիւրք օրտին յատկանշական մէկ նմոյշը, անձնօթի մեր նոր սերունդին որ այդ օրտին համը ցայգ գտած է անպատիներու խորը, իր ձնողքին ու հայրենակիցներուն ոսկրատին գրկած։ Օր մը Կիլիկեցի հարուստ մը կ'այցելէ Ազգն ողլուին, որ կը միրապետէր Ազգաթի քաղաքներուն և լեռներուն։ Ազգան ողլու կանչել կուտայ իր մարդերէն մէկը, և իր հիւրին ներկայութեան կը քաշէ հրացանը, եւ կը սպաննէ։ Ու դառնալով հիւրին, կ'ըսէ պատրիւնութեամբ. «ուր որ երթայիր բարի գալուստի համար քեզի ոչխար մը պիտի մորթէին։ Իմ խոճախս մէջ այդպիսի պատիւ մը չատ հասարակ բան մը պիտի ըլլար. և ահա իմ մարդերէս մէկը գուրպան ըրի, քեզ պատուելու համար»։ Մարդազոհը սովորական բան մը Թիւրքին համար։ ԴԻՏՈՂ

ՄԱՀԱՓՈՐՁ ?

ՍԻՒՐԻՈՅ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԻՆ ԵՒ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻՆ

Դ Է Մ ...

ՈՐՈ՞ՆՔ ԵՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԻՉՆԵՐԸ

Եաճայեն կը տեղեկացնեն հետեւեալ զգայացուց լուրը.

Ամմանի մէջ ձերբակալուեցան Իպրահիմ Ապու Խալիլ, Խալեթ Շէյխ, Ըրլալ Ըսթուվանի եւ Մահմուտ Աւտէ անուն 4 արաբներ, որոնք ամբաստանուած են Սիւրիոյ Հանրապետութեան Նախագահ Ն. Վ. Մուհամէտ Ալի պէյը, Հազգը պէյ Ազմը եւ երեսփոխան Զիչէֆիին մահափորձի ենթարկելու յանցանքով։ Այս մահափորձը որոշման պատճառն է եղեր Ֆրանսացիներու հետ անոնց գործակցութիւնը։

Անդր — Ցորդանանի ոսոիկանութիւնը երբ ձերբակալած է զանոնք, անոնք նախ ուրացած են նոյնիսկ իրենց անուններուն։ Բայց վերջը երեւան հանուած է ճշմարտութիւնը։

Ամմանի մէջ տիրող տարածայնութեանց համաձայն, իբր թէ այս մահափորձը կազմակերպուած է ազգայնական լիբերներէն Ֆախրի պէյ Գարուեթի եւ Շիւրեքու Գավաթլըի կողմէ։

ՆԱԽԱԳԱՀ Տ. ԿԻՒԼՊԷՆԿԵԱՆԻ
ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆԸ ԵՒ Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

Բարեգործականի կեդրոնական դիւանը մեզի կը դրկէ հետեւեալը.—

Անդրադառնալով մեր 9 Մայիս ամսաթիւ զեկոյցին, որով ցաւ ի սիրտ ծանուցինք Միութեանս ժեծայարգ նախագահին՝ Տ. Գալուստ Կիւլպէնկեանի հրաժարականը, նախ և առաջ հարկ կը տեսնենք նոյնութեամբ արտագրել իր հրաժարագիրը.—

«Ինչպէս յաւ կը յիշէք, Հ. Բ. Ը. Միութեան նախագահութիւնը ընդունելու պատիւն առանձնելուս միակ պայմանս եղաւ Ք. այն օրը երբ տեսնեմ որ օգտակար չեմ կրնար լինել, կը հրաժարիմ։

«Ու գիտէք Ք. հակառակ իմ անձնական սուղ ժամերուն՝ ինչ հոգով սրտով փարեցայ գործին, պարտականութիւնս կատարելով իմ ովսանն, բնականաբար զանազան դժուարութեանց, անհարկի արտունջներու ու պահանջներու դէմ յանդառնալով, զի կան մարդիկ կը կարծեն Ք Բարեգործականը պետութիւն մ'է, պարտաւոր է և կարող ամէն դիմումներու գոհացում տալ, մինչդեռ Բարեգործականը անհատական հաստատութիւն մըն է, որ ծագեցաւ Գողտնի Նուպար փայլի նախաձեռնութեամբ հաստատեալ և չատ տհմանափակ է իր եւքմուքի վիճակը, մանաւանդ վերջերս։

«Բարեգործականը իր բարոյական և նիւթական միջոցներով, իր գոյութեան սկիզբէն ցարդ, մեծապէս օգտակար եղած է այս լքեալ ազգին անօթի-նակ առապանքի օրերուն և այժմ էլ երախտագիտութեան արժանի է։

«Այն դժուարութենէ հետ նոր ստանկնալ դէպք մը կուգայ սակայն Միութեան խաղաղութիւնն վրդովել, այն է Երեւանի կառավարութեան պատասխանատու ներկայացուցիչ պ. Յանճեան անհեթեթ առարկութիւնով իմ անձիս դէմ նախատինքներ ըրած է. ի զուր սպասեցինք որ Հայաստանի կառավարութիւնը հերքէր այդ բացարձակ անտեղի յարձակումը, ուստի ես իբրև նախագահ Հ. Բ. Ը. Միութեան պարտաւորուած եմ հրաժարիլ, ի նկատի ունենալով որ Բարեգործականը Երեւանի կառավարութեան հետ զանազան բարեգործական ձեռնարկներու համար անհրաժեշտ կապ ունի, և ես իմ անուամբ և առարգրութեամբ չեմ կարող յարաբերութիւն ունենալ անոնց հետ՝ իբրև նախագահ ներկայ պարագաներու ներքև։

«Արդ, բացարձակապէս հրաժարականս մատուցանելով հանդերձ, միանգամայն կը պահեմ իմ գուրգուրանքս Ազգին սիրակ մխիթարութիւնը եղող Հայաստանի լուրջ բարգաւաճման համար, իբրև հայրենի աւանդութեանց զգացման պարտականութիւն։

«Մնամ յարգանօք և առյաւէտ բարեացակամ Բարեգործականի նուիրական հաստատութեանս։

***

Երբ Տ. Կիւլպէնկեան վերադարձաւ Եւրոպէ, որուն ընթացքին հեռագրով մը պատասխանած էր իրեն ուղղուած նամակին, կրկնելով իր հրաժարականը, Գեղր. Ժողովի կողմէ Պատուիրակութիւն մը, որ կը բաղկանար Վեհ. Տ. Գ. Նորատունկեանէ, Տիգրան Խան Ջէլէկեանէ, Առաքել և Զարեհ պէյ Նուպարէ, երկար տեւակցութիւն մը ունեցաւ հրաժարեալ նախագահին հետ. որ թէև յոյժ սիրալիր կերպով ընդունեցաւ յարգոյ պատուիրակները, անոնց իր հոգածութեան և անպաշտօն աշխատակցութեան մասին հաստատիքներ տալով, բայց և այնպէս անխախտ մնաց իր որոշումին վրայ, անգամ մը ևս թուելով պատճառները՝ քաղ. Յանճեանի ճառը, հայ թերթերու խծբծանքները և իր համոզումը Թէ իր ներկայութիւնը Միութեան համար աւելի վնասակար էր քան օգտակար։

Այս տեսակէտին համաձայն չի գտնելով, Միութեան պատուիրակները պարտք սեպած են հերքել մեր նախագահին առարկութիւնները։ Արդարև, եթէ բացարձակօրէն անարդար են քաղաքանձնականի վերագրումները, որոնց դէմ կեդր. Ժողովը բողոքեց Հայաստանի կառավարութեան ուղղուած իր 7 Մայիս (24 Մայիսին) աւելի եւս բուռն յօդուած մը հրատարակուեցաւ, եթէ ժամուին քննագատութիւններն ալ անխուսափելի են որևէ ձեռնարկի հանդէպ որ կը չարժի և կը տեղծագործէ, սակայն և այնպէս Տ. Կիւլպէնկեանի անձնաւորութիւնը մեր ազգին զեկավար չրջանակներուն և մեր Միութեան բոլոր բարեկամներուն յարգանքովը չրջապատուած է միշտ։ Այն իւանդավարութիւնը որով ընդունեցաւ չուրջ երկու տարի առաջ իր ընտրութիւնը և այն անկեղծ ցաւը որ իր հրաժարականը պատճառեց, ցոյսուն փաստ է որ ազգը հաւատքէն գիտցաւ գնահատել, ինչպէս կ'արժէր, Տ. Կիւլպէնկեանի միտքի յատկութիւնները, անձնական էրմայքը և անձնուէր զեկավարութիւնը։

Այս բացատրութիւնները սակայն չեն կրցած տարհամոզել յարգոյ նախագահը, որ չնորհակալութիւն յայտնելով հանդերձ պատասխանած զգացումներուն համար, կրկնած է Թէ իր որոշումը անդառնալի ըլլալով հարկադրուած էր պնդել իր հրաժարականին վրայ, նոյն իսկ Միութեան չահուն համար, մանաւանդ որ իր յարաբերութիւնը Հայաստանի կառավարութեան հետ այլևս անկարելի դարձած էր։

Այս պայմաններու մէջ, կեդր. Վարչական Ժողովը, իր 15 Յունիսի նիստին մէջ, ինքզինքը գտաւ Տ. Գալուստ Կիւլպէնկեանի հրաժարականը ընդունելու տխուր հարկադրանքին առջև, և հրաժարեալ նախագահին ուղղեց իր երախտագիտական զգացումները այն աշխատակցութեան համար զոր իր կարճաւոր նախագահութեան չրջանին ընծայեց, Թէպէտ Միութիւնը իր ցոյց տուած վեհանձնութեան համար, ինչպէս նաև իր խոստումին համար բարոյապէս և նիւթապէս զօրավիդ կանգնելու Հ. Բ. Ը. Միութեան, որուն կը միացնէն ինքը Թանկագին կապեր և յիշատակներ։

Կեդր. Ժողովը, աւելի նպաստաւոր հանգամանքներու սպասելով, որոշեց յետաձգել նոր նախագահի մը ընտրութիւնը, խնդրելով իր անձնուէր փոխնախագահներէն Տ֊եարք Տ. Ռէյնկեան Զարեհ պէյ Նուպար և Գ. Էսմէրեան, որ հերթով ստանձնեն Թափուր մնացած նախագահական բարձր պաշտօնը մինչ լուծելով իրենք յատկանշող հայրենասիրական բոլոր Թափով։

Այս պատեհութեամբ, կեդր. Ժողովը իր յոյսը յայտնեց նաև Թէ մեր ներքին Միութեան բոլոր անդամները և բարեկամները անոր չուրջը պիտի բոլորուին և այժմ աւելի քան երբէք պիտի կրկնապատկեն իրենց եռանդն ու ջանքերը, որպէսզի մեր ընկերութիւնը կարենայ յաղթել հասչխարհային ազգնպին ստեղծած դժուարութեանց և հետապնդել իր ազգասէր բարձր կոչումը, խաղաղութեան և համերաշխութեան մէջ։

***

Տ. Կիւլպէնկեանի հրաժարման անակնկալ լուրը յուզում յառաջ բերաւ ազգ. բոլոր շրջանակներուն և գլխաւորաբար Հ. Բ. Ը. Միութեան չարքերուն մէջ։ Հայ մամուլը, անխտիր, անդրադարձաւ սոյն հրաժարման և խրթնագրականներով վերլուծեց անոր պատճառները, կոչ ուղղելով հրաժարեալ նախագահին վերադառնալ իր պաշտօնին գլուխը։

Այդ առթիւ, նոյնպէս բազմաթիւ հեռագիրներ և նամակներ ուղղուած են ուղղակի Տ. Կիւլպէնկեանի, կամ Ընդհ. Տնօրէնութեան միջոցաւ, գլխաւորապար կիւլիկիոյ Վեհ. Կաթողիկոսին և Աթոռակիցին, Երուսաղէմի և Կ. Պոլիսի Ս. Պատրիարքներուն, Հ. Բ. Ը. Միութեան Նուիրատուներուն, ինչպէս նաև մասնաժողովներուն, ազգ. կարեւոր հաստատութեանց և ականաւոր անձնաւորութեանց կողմէ։

Թեանց կողմէ։

Բարեբախտաբար, Տ. Կիւլպէնկեան ո՛չ միայն Միութեան հետ չէ խզած իր սիրալիր յարաբերութիւնները, այլ ընդհակառակը կը չարունակէ իր առօրեայ հոգածութեան առարկայ ընել անիկա, կեդր. Վարչութեան և ընդհ. Տնօրէնութեան հետ պահելով իր կապակցութիւնը, անպաշտօն կերպով, ինչպէս կը յայտարարէ իր վերջնագոյն նամակին մէջ Թէ կրնանք միշտ վստահ ըլլալ իր անձնուիրութեան մասին և Թէ յոգեւոր Միութեան պատրաստ է ընծայելու աջէն օժանդակութիւն։

ՈՒՐԱԽԱՌԻԹ ԼՈՒՐ Մ Ը
ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՎԱՆՔԻՆ ՊԱՐՏՔԵՐԸ ԿԸ ՆՈՒԱՃԻՆ
ԱՄԲՈՂՋ ԾԱԽՔԵՐԸ ՋԵՂՁՈՒԱԾ ԵՆ «Սիոն»ի վերջին Թիւին մէջ կը կարդանք.

Ս. Աթոռոյս Տնօրէն Ժողովը, իբրեւ գործադիր իշխանութիւն եւ վարչական Մարմին հաստատութեան, Մայիս 27 ին մինչեւ Յուլիս 2, երեսուն եւ հինգ օրեր ըննգացիին գումարուեցաւ Տօքն անգամ, եւ զբաղեցաւ եկեղեցական, վարչական եւ մասնակարական գործերու կարգագրութեամբ, իսկչորս անգամ գումարուելով իբր կրօնական ատեան կատարեց ամուսնական եւ ժառանգական խնդիրոց վերաբերեալ Տնօրինութիւններ։—Միաբանական Ընդհ. Ժողովը երեք անգամ գումարուեցաւ, Յունիս 29 ին, 30 ին եւ Յուլիս 1 ին, եւ ցնծալից միաձայնութեամբ վաւերացուց Տեղեկ 1932 Մայիս 1933 Ապրիլ պիւտճէն, զոր Վսեմ. Ոսկան Պէյ Մարտիկեան խղճամիտ խնամքով պատրաստած էր, եւ զոր Տնօրէն Ժողովը գրեթէ ամբողջութեամբ իւրացնելով Տեղեկագրեան մէջ, Տնօրէնութեան ներկայացուցած էր Ընդհանուրին։ Ուրախութեամբ կրնանք ծանուցանել ազգին Լրութեան Թէ պատրին վիճապը, որ կ'սպառնար այս դարաւոր Հաստատութեան եւմեական կազմին, զգեցուած է արդէն, Տնօրինի հաւատատակութեամբ Տեր պիւտճէին, որուն պատճառած բազմապատիկ զոհողութիւններ եւ զրկանք Տնոյն իսկ սիրով յանձն առած է բովանդակ միաբանութիւնը։ Այս վերջինը եւ Վսեմ. Ոսկան պէյ, այժմ ոգի ի բռին Տուիրուած են Տնօրէնութեան միջոցաւ, գլխաւորապար Կիւլիկիոյ Վեհ. Կաթողիկոսին եւ Աթոռակիցին, Երուսաղէմի և Կ. Պոլիսի Ս. Պատրիարքներուն, Հ. Բ. Ը. Միութեան Նուիրատուներուն, Հ. Բ. Ը. Միութեան Տիկնանց եւ Գահիրէի Ճանճամուժողովներուն, ինչպէս նաև մասնաժողովներուն, ազգ. կարեւոր հաստատութեանց և ականաւոր անձնաւորութեանց կողմէ։

Ս. Աթոռոյս Տնօրէն Ժողովը, իբրեւ գործադիր իշխանութիւն եւ վարչական Մարմին հաստատութեան, Մայիս 27 ին մինչեւ Յուլիս 2, երեսուն եւ հինգ օրեր ըննգացիին գումարուեցաւ Տօքն անգամ, եւ զբաղեցաւ եկեղեցական, վարչական եւ մասնակարական գործերու կարգագրութեամբ, իսկչորս անգամ գումարուելով իբր կրօնական ատեան կատարեց ամուսնական եւ ժառանգական խնդիրոց վերաբերեալ Տնօրինութիւններ։—Միաբանական Ընդհ. Ժողովը երեք անգամ գումարուեցաւ, Յունիս 29 ին, 30 ին եւ Յուլիս 1 ին, եւ ցնծալից միաձայնութեամբ վաւերացուց Տեղեկ 1932 Մայիս 1933 Ապրիլ պիւտճէն, զոր Վսեմ. Ոսկան Պէյ Մարտիկեան խղճամիտ խնամքով պատրաստած էր, եւ զոր Տնօրէն Ժողովը գրեթէ ամբողջութեամբ իւրացնելով Տեղեկագրեան մէջ, Տնօրէնութեան ներկայացուցած էր Ընդհանուրին։ Ուրախութեամբ կրնանք ծանուցանել ազգին Լրութեան Թէ պատրին վիճապը, որ կ'սպառնար այս դարաւոր Հաստատութեան եւմեական կազմին, զգեցուած է արդէն, Տնօրինի հաւատատակութեամբ Տեր պիւտճէին, որուն պատճառած բազմապատիկ զոհողութիւններ եւ զրկանք Տնոյն իսկ սիրով յանձն առած է բովանդակ միաբանութիւնը։ Այս վերջինը եւ Վսեմ. Ոսկան պէյ, այժմ ոգի ի բռին Տուիրուած են Տնօրէնութեան միջոցաւ, գլխաւորապար Կիւլիկիոյ Վեհ. Կաթողիկոսին եւ Աթոռակիցին, Երուսաղէմի և Կ. Պոլիսի Ս. Պատրիարքներուն, Հ. Բ. Ը. Միութեան Նուիրատուներուն, Հ. Բ. Ը. Միութեան Տիկնանց եւ Գահիրէի Ճանճամուժողովներուն, ինչպէս նաև մասնաժողովներուն, ազգ. կարեւոր հաստատութեանց և ականաւոր անձնաւորութեանց կողմէ։

ՀԱՑ ՄԸ ԻՆՁՊԷՍ ԿՐՑԱԾ Է
ՄԻԼԻՈՆԱՏԷՐ ԸԼԼԱԼ
ԵՒ ՄԵԾ ԱԶԴԵՑՈՒԹԻՒՆ
ՁԵՌՔ ԲԵՐԵԼ ԱՐԵՒ. ԱՓՐԻԿԷԻ ՄԷՋ

Փարիզ հրատարակուող «Կրեսկուար» օրաթերթերի Ցունիս 24ի թիւին մէջ կը կարդանք հետեւեալ օտեսկան յօդուածը, «Մեծ մարդ մը» խորագրին տակ.—

Երեսուն Տարի առաջ, Հայ մը ցամաք կ'ելլէր Մարսէյլի (Ափրիկէ) մէջ։ Խեղճուկրակ երեւոյթ մը ունէր. մաշած հագուստով ու անկուտի ապրանքի անդին գլուխ կը զարնէր, ապրուստը Տարելու համար։ Օրին մէկը, Ռամբայ հասաւ։ Քանի մը հազար քիլոմէթր ճամբայ կտրած, վայրի գազաններով լեցուն չրջաններէ և 4000 մէթր լեռներէ անցած էր։

Քամբայ այսօրուան քաղաքը չէր այն ատեն. քանի մը հիւղակներ և անգրլիական առաջին զինուորներու վրանները միայն կը տեսնուէին հոն։

Աճեան անուն այդ Հայը ախորժեցաւ երկրէն և որսի հոտը առաւ իսկոյն։ Ուրեք չուշացաւ։ Վաթս Ֆրանսացի մը, պատասխանուն զբեսաններով, ապսպրեաց Տեղեկութիւն խնդրեց Սճեանէն։ Այս վերջինը հիւրընկալեց ճամբորդը, այն հայրական ժպիտով, որ միշտ կը տեսնուի իր դէմքին վրայ, ու հիմա աւելի չեշտուած է։

Փիղ որսացող մըն էր այդ Ֆրանսացին։ Պելճիական Գոնկոյէն գաղանաբար բերած էր փղոսկրերու ահագին բեռ մը։

Անոնք պահուած էին անտառին մէկ անկիւնը, Ռամբայէն քիչ հեռու։ Ֆրանսացի ուղեւորը կը փափաքէր հոն Տասնել ատեն մը, ի դերեւ հանելու համար խազարկութիւնները պելճիական իշխանութեանց ու անգլիական ոստիկանութեան որուն աչակցութիւնը խնդրուած էր։

Աճեան ազնուօրէն խոստացաւ իր ապսպրականութիւնը ընծայել և լուռ Թիւն պահել այդ գործի մասին, մինչ Ֆրանսացին կը համբուրէր Հայուն ձեռքերը։

Սակայն Աճեան յաջորդ օրը գնաց ժամանակից Ֆրանսացին։ Անպատուութեան հեռանկարէն սարսափած, մարդը անձնասպան եղաւ։

Ֆրանսացիին բոլոր փղոսկրերուն սիրացած, Աճեան հարստութեան ճամբան բռնած էր։ Իրեն պէս մարդու մը հետ չարժարեցաւ ու Լոնտոն դրկեց զայն, փղոսկրերու բեռով։ Շահերը սիրտ բաժնուէին, բայց Աճեան իր արբանեակին երեսը անգամ մըն ալ չտեսաւ, ու Հայը դարձեալ աղքատ մնաց առաջուան պէս։

Բայց Աճեան օգտուեցաւ այդ դաշէն, ու այնուհետեւ սկսաւ աչխատիլ առանձին կամ գէթ այնպիսի անձերու հետ, որոնք դրամ կը բերէին, քանի որ փորձառութիւն ստացած էր այլեւս։ Շատ չանցած, ան դրամի տիրացած էր, իսկ ուրիշներ ալ փորձառութիւն ունեցած էին։

Աճեան մեծ հարստութիւն դիզեց ու երկրին մէջ ամագին ազդեցութիւն ձեռք բերաւ։ Այսօր երկրին ամենէն կարեւոր Թերթին տէրն է, անօրէնը՝ ամենէն զգեցիկ օթէլին, վարիչէ բամպակի մէկ քանի գործերու, տնկարկու քանի մը հազար հէքթար տարածութեան վրայ, գործակալ օթոմօպիլներու լաւագոյն վաճառանիշերու և նաւային գլխաւոր գործակալութեանց։ Մէկ խօսքով միլիոնատէր ալ է։

Անգլիացիները կ'ատեն Աճեանը ու կը վախնան անկէ։ Բայց ան քիչ առաջէն կը խնդայ։

Գէթ է քլիւպին մէջ տեսնել Աճեանը. երբ ան եկեղեցականի իր ժառ ձեռքով կը չոյէ քլիւպի գլխաւոր անդամներուն կանչակը։ Առանք կը խորչին Հայէն, և կ'ոգւեն կողինջիակը պէս փչրել զայն, սակայն կը ժպտին անոր, որովհետեւ քանի մը փոքր ու ազատ ծառայութիւնները կը ժառուցանեն և կամ դրամ կը պարտին։

Աճեան Թաքուն մեծ զօրութիւն մը ունի ու ասենէն զօրաւոր մարդն է Թերեւս։ Սակայն միակ զօրաւոր մարդը չէ անգլիական Արեւելեան Ափրիկէի մէջ։ Այդ կարգի մարդիկ տակաւ կարեւորութիւն ստացած են չնոյհիւ այն խարեբայութիւններուն, զոր երած են իրենց պղտոր գործունէութեան սկիզբը։

ՕՄՄ. ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԵԱՆ
ՀԻՄՆԱԴԻՐ
ՄԻՏՀԱՓ ՓԱՇԱՆ
Ո՞Վ ԵՒ Ի՞ՆՉՊԷՍ ՍՊԱՆՆԵՑ

Գոլսական Թերթերու մէջ կը կարդանք.—

Թուրք պատմութեան ամենատխուր էջերէն մին կը կազմէ անկասկած «Ազատութեան Հայր» կոչուող և Օսմանեան առաջին Սահմանադրութեան հիմնադիրն եղող Միհաթ փաշայի Թայիճի մէջ խժդժօրէն սպանութեան պարագան։ Դիւներ մը, չուանով խեղդամահ ըրած էին այս երկու հայրենասէրները։ Իբր Միհաթ փաշայի սպանիչ ճանչցուած է Զաիրներեցի սափրիչ Իսմայիլ անուն մէկը որ փաշային մարդն էր և մինչեւ հիմա ալ ողջ է և իր գոյութիւնը կը քաշկրտէ ձիւաէի մէջ։ «Ձիւմհուրիյէթ» այդ մարդը փնտռել և դտնել տուած է իր մէկ թղթակցին որ այսօր սկսած է հրատարակել նոյն Թերթին մէջ իր կատարած քննութեանց և ոճրագործին հետ ունեցած տեսակցութեան արդիւնքը։

Թղթակիցը իր առջին նամակը ղրկած է Թայիճէն։ Մտորեւ կը հրատարակենք այդ թղթակցութեան չահեկան մասերը, զանց ընելով կարգ մը անկարեւոր մանրամասնութիւններ և խորհրդածութիւններ,—

Թայիճ, 1932 Ցունիս

Երբ մազերս փուշ փուշ ըլլալով կը չրչէի Թայիճի Թերդին մէջ, ինձի առաջնորդող Թուրք բարեկամս, այնտեղի անցեալարձերուն մասին իր ողբերգական յիչատակները պատմած սիրոցին յարեց.

— *Ահա՛, այս ալ Միհաթ փաշայի նահատակուած սենեակն է...։*

Կը խոստովանիմ Թէ չկրցայ սեցած փայտէ դրան ճեղքէն ներս նայիլ։ Ըսի միայն Թէ՝ աւելի ճիշդ չէ՞ր ըլլար անոր գերեզմանը այցելել, փոխանակ անոր նահատակուած սենեակը տեսնելու։

Բարեկամս դառնօրէն գլուխը օրօրելով և զգածուած չեչտով հը ըսաւ.—

— *Գերեզմանէն նչա՛ն մը չգիտցին...։*

Ապա պատմեց Թէ այդ կողմերը չատու զգացումը միչտ չատ գիրիվեր եղած է կրօնքի, մարդկութեան և մեռեալներու հանդէպ յարգանք տածելու զգացումէն։ Ասոր իբր պերճախօս օրինակ ցոյց տուաւ Շէրիֆ Էմիր Հիւսէյինը որ Պոլիսէն Մէքքէ գալէ վերջ, առաջին գործը եղած է Միհաթ փաշայի գերեզմանին վրայ հոյակապ չիրիմ մը կանգնել։ Սակայն Թուրքիոյ կառավարութեան դէմ ապստամբութեան դրօշ պարզելէ վերջ, իր դրամով չինել տուած այդ հոյակապ չիրիմը իր ձեռքով քանդել տուած է։ «Վաղը անցանք չիրիմէն, հիմա անոր Թաղուած տեղէն ալ ո՛նէկ հետք չէ մնացած...

Արդէն ներկայ Վչհապի կառավարութեան Շերիֆ-Թի օրէնքն ալ դէմ է չիրիմ կանգնելու և մի միայն մուհաճէզ ժարգարէի չիրիմին ձեռք չեն դպցուցած իսկ միւս բոլոր չիրիմները քանդած են, նուազ աղէկ. բայց Տիվ մեծ ճկունութեամբ և խորամանկութեամբ մէկ կողմէն կը Թեթևցնէր պահանջները և միւս կողմէն անոնց ալ ժէքքը կը բարձրացուներ։ Տեսչին հարցուփորները պատրաստ, և վստահ պատասխաններ կը գըտնէին։

Իսկոյն մէջնոլորտ մը կ'ստեղծուէր, այցելութիւնը երկարելով տեսուչը գաղափարն ունեցաւ որ այս քանդը լաւ օրինակելի հաստատութիւն մըն էր։ Քննութենէն վերջ երբ վերջապէս անօրէնութեան սենեակը կը մտնէին, տեսուչը համոզուած Տիվ մարկ կ'ընէր։

— *Կը սիրէ՞ք ձեր տունը գոչեց տեսուչը։*

— *Այնքա՜ն երկար ատեն է որ հոս կ'ապրիմ... իրապէս ինչպէս կ'ըսէք կարծես տունն է այստեղը։*

— *Եւ հիմա այդպէս, պիտի հարցնէի որ զայն ձգէիք։*

— *Բայց պիտի չ'ուզէի այդ ընել։*

— *Սակայն որևէ մէկէ աւելի գուք արժանի էիք յաջողման մը։*

— *Գրն. ընդհ. տեսուչ, փառասիրութիւն քնաւ չունիմ...*

ԽԱՍՔՕՎԱՅԻ
ՀԱՅԵՐՈՒՆ ԾԱՆՐ ՏԱԳՆԱՊԸ
ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐ ԿԱՆ ՈՐՈՆՔ ԴԱՇՏԵՐԸ ԱՐԱՇՏԵԼՈՒ Կ'ԵՐԹԱՆ ..

Խասքովայէն (Գուլիարիա) կը գրեն Սօֆիայի «Ազատ Խօսք» ին.—

Խասքովայի հայ աճգործ բազմութիւնը, որ ամիսներէ ի վեր լուռ ու թեամբ կը ծաներ աճօթութեան եւ թշուառութեան տառապանքը, այժմ հասած է ալեւոս աճացեալի վիճակի մը։ Շաբաթներէ ի վեր, հարիւրաւոր աճօթի աճգործ կիներ ու երախաներ ափ կ'առնեն Թաղականութեան գրասենեակը, պահանջելով գործ ու հաց։ Ոմանք նոյնիսկ կը պահանջեն, որ բացուին վարժարանին եւ եկեղեցիին դուռները եւ աճգործներուն տրամադրուի. ճանի որ աճօթի ճանգուածը փողոց թափուելու սպառնալիքին տակ է...

Ի տես թշուառութեան սոսկալի այս պատկերին, ներկայ Նուանդամ Թաղականութիւնը ամէն ջանք ի գործ դրաւ աճգործութեան հետեւանքով տեղծուած ցնել կացութեան դարմանը գտնելու համար սակայն այս ուղղութեամբ թափուած ջանքերը տակաւին դրական արդիւնքի չանգած չեն։

Գաղափար մը տալու համար ընթերցողին, Խասքովայի հայ գործազուրկներու սոսկալի թշուառութեան մասին Թե ոչխար մը եւ գառնուկ մը։

Սեանալ Գ. Տապաճեանճեան, Ձրմէյգի թիւ 244, Պէյրութ։

ԺՈՂՈՎԻ ՀՐԱՒԷՐ

Կիւրիւնի Հայրենակցական Միութեան Ընդհանուր Ժողովը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ չորեքշաբթի 13 Ցուլիս 1932 երեկոյեան ժամը 8.30-ին Տիար Յարեր Զօկարեանի բնակարանը։ Բոլոր հայրենակիցները կը խնդրուի ներկայ գտնուիլ։

ՎԱՐՉԱՒԹԻՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Վերջին անգամ իճնութեան թուղթի համար Առաջնորդարան գիմողներուն արձագանգութեան թիւերը հասած ըլլալով Նուիրատու պատճառներուն, կը յայտարարուի թէ ստացագրութիւնները պատրաստ են եւ կրնան առնուիլ Առաջնորդարան եւ սեանան իրենց թիւերը։

ԴԻՒԱՆ

ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆ

Հայկակ Տիկին Վէրգին Թրճկրեան Մարմարիճի թոխախանոցին կը նուիրէ ոչխար մը եւ գառնուկ մը։

Սեանալ Գ. Տապաճեանճեան, Ձրմէյգի թիւ 244, Պէյրութ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԱԶԴԱՐԱՐԱԳԻՐ

Դատաստանական Խորհուրդս 29 Ցունիս 1932 Թուականին գումարուած իր 2րդ նիստին մէջ որոշած է լուծել բնիկ Գ. Գոլեցի Պէյրութաբնակ Արշալոյս Հինանեանի և համաքաղաքացի բնակավայրը անձանօթ Տօքթ. Արտաչէս Մոմճեանի ամուսնութիւնը, առաջինոյն տալով վերամուսնութեան իրաւունք և վերջինը զրկելով նոյն իրաւունքէն։

Նկատելով որ սոյն որոշումը արուած է ի բացակայութեան Տօքթ. Արտաչէս Մոմճեանի և նախադատ ատիճանով, ներկայ ազդարարագրով կը հաղորդուի յիչեալ Տօքթ. Արտաչէս Մոմճեանի Թէ, Թուականէս սկսեալ երեք ամիս պայմանաժամ կը տրուի իրեն օգտուելու համար դիտողութեան կամ վերաքննութեան իր իրաւունքէն, օրինական ձեւերով դիմելով Ազգ. իրաւասու մարմնոյն, հակառակ պարագային արուած որոշումը պիտի ստանայ վերջնական հանգամանք։

Պէյրութ, 9 Ցուլիս 1932

ԴԱՏԱՍՏԱՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Ազգ. Առաջնորդարան

ՀԱՑՈՑ ԼԻԲԱՆԱՆԻ

ՕԹՕՑԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ
Պէյրութ - Պիւմքայա - Տհուր Շուէր - Մրուճ

Ամենալաւ եւ մաքուր թնճաշատժերով օրական երկու անգամ երթեւեկ.

Պէյրութէն կը մեկնի կէսօրէ վերջ ժամը 1,30ին և 6,15ին, Գուրճի պարտէզներու քովէն. ապահով եւ անվտանգ հաղորդութիւն

ՄՈՍՏ ՄԱՏՋԻՒԻ ԳԻՆԵՐ

Պէյրութ	Գիւքէյա	երթեւեկ	60	Ս. Դ.
»	Տհուր Շուէր	»	75	» »
»	Մրուճ	»	80	» »

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՄԱՆՐԱՄԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԼՕԶԱՆԻ ՀԱՄԱԶԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՋ

Լ.օզաց.— Գոյացած համաձայնութիւնը Գերմանիոյ կողմէն վճռարուելիք գումարը սրոշեց 300 միլիառ մարք, բայց պօճօները պիտի հաճուին 90 սակագինով եւ պիտի բերեն 2700 միլիոն մարք, հարիւրին 5 տոկոսով։

ԵՐԿՐԻ ՎՐԱՅ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՐԵԱՑԱԿԱՄ ՄԱՐԴԻԿՆԵՐՈՒՒ, ԸՍԱՒ Պ. ՀԷՐԻՕ

Լ.օզան.— Ամբողջական ճիսսի մը մէջ, առանց վիճաբանութեան ընդունուեցաւ խորհրդաժողովին վերջնական գործը եւ Գերմանիոյ հետ համաձայնութիւնը։

Համաձայնութեան յառաջաբանը կ'ըսէ թէ իրականացած գործը բոլորովին վերջ մը պիտի տայ հատուցումներու, բայց նոր գործեր պիտի հետեւին անոր իսկական խաղաղութիւն մը իրականացնելու համար թէ՛ ցնտեսական եւ թէ ալ խաղաղական մարզին մէջ։

Ճառախօսելով ամբողջական ճիսսին մէջ, պ. Հէրիօ ըսաւ մանաւանդ թէ «մենք դուռը փակեցինք կիրճի առջեւ, մենք վիճաբանեցանք ափխարհի ցաւերը բժշկելու փափաքով, մենք փորձեցինք իրար հասկնալ»։ Պ. Հէրիօ իր ճառը աւարտեց արտասանելով ամենատգնիւ եւ ամենահաղոր խօսքեր որոնց նմանը չէր խօսուած երբէք. «երկրի վրայ խաղաղութի՞ւն բարեացակամ մարդիկներուն»։

ՀԱՄԱԶԱՅՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՊԱՐՈՒՆԱԿԷՐ ՀԻՆԳ ԼՈՒԾՄՈՒՆՔՆԵՐ

Լօզան.— Պատմական համաձայնութիւն լրացուեցաւ։ Քաղաքական յայտարարութիւն մը կը պարունակէ ան որը կը յիշէ հատուցումներու վախճանը իբրեւ մի գրաւական միջազգային նոր գործակցութեան մը որը պիտի կի րարկուի տնտեսական եւ քաղաքական մարզերու մէջ եւ մէջտեղէն պիտի վեր ցընէ զէնքի եւ բռնութեան դիմելու ամէն կարելիութիւն։

Կան հետեւեալ հինգ լուծմունքները.

Առաջին լուծմունքը կը վերաբերի երեք միլիառ մարքի գերմանական պօնօներու, որոնց արդիւնքը պիտի յատկացուի Եւրոպայի վերաշինութեան։

Երկրորդ լուծմունքը կը վերաբերի փոխանցողական միջոցներու՝ սպասելով համաձայնութեան վաւերացումը։

Երրորդ լուծմունքը կը վերաբերի Աւստրիոյ օժանդակելու վերաբերեալ ծրագրի մը ընդունելութեան։

Չորրորդ լուծմունքը կը պարփակէ նախապատրաստական կոմիտէի մը կազմութեան, որը պիտի զբաղի համեմատական մի մութեան մը վերաբերեալ ծրագրին ուսումնասիրութիւնովը։

Հինգերորդ լուծմունքը կը նախատեսէ փորձագէտներու կոմիտէի մը նշանակումը, համաշխարհային խորհրդաժողովի մը օրակարգը քննելու համար։ Միացեալ Նահանգները պիտի հրաժարուին ներկայացուցիչ ղրկելու համար այս կոմիտէին։

ՊԵՏՔ Է ՈՐ ՅԱՂԹԱՆԱԿԷ ԼՕԶԱՆԻ ՈԳԻՆ

Լօզան.— Ամբողջական նիստը վերջաւորութիւն գտաւ։ Փոքր պետութեանց ներկայացուցիչները հաղորդեցին թէ իրենք չպիտի ստորագրեն վաւերաթուղթը զոյն աւելի ուսումնասիրելու համար ժամանակ ունենալէ առաջ։

Գ. Ֆօն Բաբլէն, պ. Նէվէլ Չեմպըլէյն եւ պ. Հէրիօ յաջորդաբար խօսք առին նիստին մէջ։

Պ. Հէրիօ հոգեշունչ կոչ մը ուղղեց Եւրոպայի [եւ Աշխարհի Ժողին մէջ Միութիւնը եւ հաւաձայնութիւնը պահպանելու համար։ Անիկա յայտարարեց թէ «պէտք է որ յաղթանակէ Լօզանի ոգին»։

Տպաւորութիւնը Ուաշինկթընի մէջ

Ուաշինկթըն.— Արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնեաները սաստիկ ուրախ են Լօզանի համաձայնութեան համար եւ յայտարարեցին թէ Միացեալ Նահանգներու կառավարութիւնը պատրաստ է այժմ պարտուց խնդիրը վերաքննելու մասին իր տուած խոստումը կատարելու, բայց եւրոպական պետութիւնները պէտք է որ առաջարկութիւններ ներկայացնեն անհատապէս, նը կատելով որ Միացեալ Նահանգներու եղած է միշտ անջաոաբար նկատել իր տասն եւ հինգ պարտականները։

«Վաւագոյն լուրը 1918 Նոյեմբերեն ի վեր»

Լոնտոն.— Հաւանութեան ընդհ. Միաբանութեան, ոչ սքօղալ սփոփանք մը, ի ներկայութիւն եւրոպայի վերահաստատութեան, ուրախալից «մնաս բարով մը բոլոր հատուցումներու» եւ անվերապահ գովասանքներ պ. Մաքտոնալտի տարած յաղթանակին մասին, ահա անգլ. մամուլին մէջ տիրող զգացումները Լօզանի համաձայնութեան հետեւանօք։

«Տէյլի Հէրալտ» կ'ըսէ թէ ասիկա լաւագոյն լուրն է 1918 Նոյեմբերէն ի վեր։

«Նիւզ Քրոնիքլ» չը յայտարարէ թէ բան մը կատարուեցաւ վերջապէս։

«Տէյլի Մէյլ» համաձայնութիւնը կը նկատէ իբրեւ մեծ յաղողութիւն մը։

«Տէյլի Թէլէկրաֆ» կ'արտայայտուի գրեթէ միեւնոյն եղանակով։

«Թայմզ» կ'ըսէ թէ «Լոյն մը ծագեցաւ եւրոպայի տնտեսական դրութենէն։ Հիւանդը կը մնայ տկար, բայց տնտեսական բտախտին ծաւալումին առաջքը առնուած է։

Ճարգանք յատուցանելով պ. Հէրիօի եւ պ. Ֆօն Բաբլէնի, «Թայմզ» արտայաւորութիւն ունի թէ երկու պետական յարդերն ալ նեղութեան մատնուեցան կուսակցական պատճառներով բանակցութեանց յաջողութիւնը կամեցողներու գաղտնի էնթրիկներու հետեւանօք։

Ֆրանս. վաւերաթղթեր

Փարիզ.— Ֆրանսական թերթերը ուրախութիւն կը յայտնեն որ Լօզանի խորհրդաժողովը համաձայնութեան մը յանգեցաւ, բայց կ'ընդգծեն Ֆրանսայի ցուցուցած բարեացակամ ոգին և հատուցումներու խնդրոյն հաշուեյարդարումը թիւնը դիւրացնելու համար երկրին յանձնուած զոհողութիւնները։

Թերթը յոյս կը յայտնէ թէ Լօզանի համաձայնութիւնը մեկնակէտ պիտի լինի գործի մը որ վստահութիւնը վերականգնացնելու և հաշտութիւնը վերահաստատելու հանգամանք ունի,

Գերմանական կարծիքը

Պէրլին.— Այսօր գումարուելիք նախարարական խորհուրդ մը պիտի յստակացուի Լօզանի համաձայնութեանց որոնք չպիտի կրնան վաւերացուիլ նորրնաիր Ռայխսթագի գումարումէն առաջ։

Ազգայնականները կ'ուզեն վաւերացումը ստորադասել Ֆօն Բաբէնի կողմէ Լօզանի մէջ ներկայացուցած քաղաքական պահանջներուն գոհացում տրուելուն։ «Ընէր Մօրնինգ» ազգայնական թերթը կը յայտնէ թէ Ֆրանսան եւ Մեծն Բրիտանիան ստորագրեցին հաժաձայնութիւնը նախատեսելով որ Եւնկի յատկագծին պիտի վերադարձուէր այն պարագային որ անկարելի պիտի ըլլար Միացեալ Նահանգներու հետ համաձայնութիւն մը։

Փարիզ.— Համաձայնութենէն վերջ, Գ. Մաքտոնալտ յիշել տուաւ վիճաբանութեանց դժուարութիւնները և յայտնեց թէ պէտք է որ մեր համաձայնութիւնը կապվէ ոչ թէ հին գրքի մը վերջին գլուխը այլ նոր գրքի մը առաջին գլուխը։

Գ. Հէրիօ Փարիզ վերադարձաւ և լրագրողներուն յայտնեց թէ չատ լաւ աչխատուեցաւ խորհրդաժողովին մէջ, բայց պէտք է լաւ ընդունել թէ Լօզանի համաձայնութիւնը ստորագրուելով կը ձնայ պատուոյ վրայ հիմնուելու յանձնառութեանց որոնք կը կոչուին «ճէնթլմէնների համաձայնութիւններ»։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳԱՒԱՌ. ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՎԱԻԵՐԱՑՈՒԱԾ

ԺՈՂՈՎԸ ԿԸ ԲԱՑՈՒԻ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ՕՐ

Ինչպես գիտեն մեր ընթերցողները Ազգային Գաւառականի ընտրութիւնները Լիբանանի բոլոր մասերուն մէջ տեղի ունեցած էին համաձայն Սահմանադրութեան ետմամադրութեան եւ կատարեալ օրինապահութեամբ։ Ընտրողական կեդր. Յանձնախումբն ալ, առանց առարկութեան հասատած էր ընտրութեան կանոնաւորութիւնը։

Ուրախութեամբ կը տեղեկանանք որ Հոգեւոր Խախանութիւնն ալ վաւերացուցած է ընտրութեան օրինականութիւնը եւ հրաւէր ուղղած երեսփոխաններուն ներկայ գտնուելու բացման ժողովին։ Հինգշաբթի օր, ժողովր պիտի ընտրէ իր դիւանը եւ անկէ վերջ պիտի սկսի իր օրինաւոր նիստերուն, լուծելու համար ազգային անմիջական խնդիրներ։

Ժողովուրդը անհամբեր կ'սպասէ երեսփոխանական ժողովի գործունէու թեան, որուն անդամները կը վայելեն լայն ժողովրդականութիւն եւ յարգուած են ոյոյներէն։

ՁԻՏԶԱԵԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔԻ

ՏԽՈՒՐ ԴԱՍԸ Ք. ԳՕՄԻՍԷՐՈՒԹԵԱՆ

ՔՆՆԻՉ ԱՏԵԱՆԻՆ ԱՌՋԵՒ

Ընթերցողները ծանօթ են ամիսներ առաջ պատահած ահռելագործման ոխտ դաժի մը, Հակառակ Դատաստանական խորհուրդի վճռին եւ վարչական ժողովի պնդումներուն, Վ.եհափառ ամուսնալուծման որոշում ստորագրած էր Տիար Տօքթ. Ձիտճեանի եւ Տիկին Ձիտճեանի մասին։ Տօքթ. Ձիտճեան դժգոհ ըտուած որոշումէն, դիմած էր Բարձր Գօմիսէրութեան մասնաւոր մէկ ատեանին, որ պատօօն ունի քննելու համայնքներու կրօնապետներուն կողմէ տուած վճռ որոշումները, բեկանելու կամ հաստատելու իրաւասութիւնով։

Տօքթ. Ձիտճեանի պահանջը իրաւացի եւ օրինաւոր նկատելով, Բարձր Գօմիսէրութեան մասնաւոր ատեանը ձեռնարկած էր քննութեան։ Առաջին դատավարութիւնը տեղի ունեցած է անցած օաբաթ եւ դատարանի տեղեկաբերը ներկայացուցած է դաժի էութիւնը եւ մանրամասն մէջբերումներ բրած մեր Ազգային Սահմանադրութենէն։

Մանրամասնութիւններ կուտանք յաջորդիւ։

ԽԱՐԴԱԽՈՒՒԻՒՆ ԶԻԱՐՇԱԻ ԽԱՂԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Խալիլ Ապեթլ Ղանի անուն մարդ մը որ ձիարշաւի ձիերէն մէկուն խնամողն էր, անցած կիրակի օր, կը տեսնէ որ Հասան Իթանի անուն մէկը Ալի Շեմրուխի ձիուն գրգռիչ դեղ մը խմցուցած է, ինչպես յայտնի է ձիարշաւի մրցումներու միջոցին արգիլուած է մասնակցող ձիերու նման գրգռիչ դեղեր խմցնել։ Հասան Իթանին իսկոյն ձերբակալուեցաւ եւ բանտարկուեցաւ։ Ան խոստովանելէ վերջ իր մեղքը, յայտարարած է որ իճի Ահմէտ Արաճքէն առած է, իսկ այս վերջինն ալ Սասեէբքիին միրզաէն եւ ան ալ ուրիշէն։ Այս պատճառաւ ութ հոգի բանտարկուած են։

Նաս կարեւորութիւն կը տրուի այս խնդրին։

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՅԱՌԱՋԻԿՈՅ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՊՐՆ. ՏԷՊՊԱԱՍԻ ԳԱՂՏՆԻ ԾՐԱԳԻՐԸ

«Էլ Նիսա» իր երեկուան թիւի առաջին էջին վրայ, խոսոր խորագրերով, հինգ սիւնակնոց յօդուածի մը մէջ Լիբանանի Սահմանադրութեան կախակայման օուրջ կարգ մը զգայացուցիչ հրապարակութիւններ կրնէ, որոնցմէ մի քանին բարգմանաբարեւ վերապահութեամբ կը հրապարակենք։

1926ին Պ. Շարլ Տէպպաս պատրաստած է նոր Սահմանադրութիւն մը Լիբանանի համար եւ զայն ներկայացուցած Բարձր Գօմիսէր Պ. Տը Ժուվընէլին առ ի վաւերացում. սակայն Պ. Ժուվընէլ մերժած էր։ Այս վերջին տագնապի առթիւ Պ. Տէպպաս այդ Սահմանադրութեան բոժէն ներկայացուցած է պ. Բօնսօին։ Ու ասս հաւանականութիւններ կան որ Լիբանանի նոր Սահմանադրութիւնը բլլայ պրեմիէրէն։ Տէպպասի կողմէ պատրաստուած այդ բրոժէն։

Մենք յաջողեցանք ձեռք անցնել այդ բոժէն, հակառակ այնքան գագտնի պահուած բլլալուն։ Ահա անկէ հանի մը յօդուածներ.

Ցօդ. 4.— Հանրապետութեան Նախագահը կրնտրուի 5 տարուան համար եւ Բարձր Գօմիսէրութեան կողմէ թեկնածուները ընդունուող հաղթահարներէն։

Ցօդ. 5.— Նախագահութեան թեկնածուն կամ նախագահը Ֆրանսացի կամ Լիբանանցի պէտք է բլլայ, եւ առնուազն 35 տարեկան.

Ցօդ. 25. — Բ. Գօմիսէրը Հանրապետութեան Նախագահին հաւանութիւնը առնելէ վերջ կրնայ լուծել երեսփոխանական ժողովը։ Ասկէ մինչեւ 3 ամիս վերջ տեղի կունենան նոր ընտրութիւնները.

Ցօդ. 26.— Բարձր Գօմիսէրը կրնայ չեղեալ նկատել երեսփոխանական ժողովի ետած որոշումները, առնելէ վերջ հաւանութիւնը Բարձր Գօմիսէրութեան բարձրագոյն ատեանին.

Ցօդ. 28,— Ոեւէ ժամանակ սահմանադրութիւնը բարեփոխել Բ. Գօմիսէրի իրաւունքն է։ Երեսփոխանական ժողովն ալ կրնայ ընել այդ բարեփոխութիւնը, պայմանաւ սակայն որ Բարձր Գօմիսէրին վաւերացուի։

ԱՂԱՒՆԻԻ ՄԸ ՀԱՄԱՐ ԻՐԱՐ Կ'ՍՊԱՆՆԵՆ

Թրիբոլիի մէջ Քեամիլ Հասան եւ Եբսեր էլ Հաճ ազատնիներ խնամելու մոլին են։ Եբսեր երեկոյեան կը հարէ իր ապատնիները եւ կը տեսնէ որ մէկ հաս պակաս է։ Գնաց Քեամիլին տուն, ուր մօտ գտնելու յոյսով։ Սակայն տունով կռիւ մը կ'սկսի երկուքին միջեւ եւ Քեամիլ ածիլով մը Եբսերի վրայ կը յարձակի, իսկ Եբսերն ալ կառնէ խոհանոցի դանակ մը։ Երկու հերոսներն ալ իրար կը վիրաւորեն մահացու կերպով եւ կը փոխադրուին հիւանդանոց։

ԳԻՒՂԱԳՆԱՑՆԵՐ ԿՈՒԳԱՆ

Յարակաց Ռուսիոյ յայտի զօրավարներէն եւ Լօնտօնի ճախկին դեսպաններէն Զօր. Քէրօվիչ որ Հայերէն կը բնակի, օգնական ոխտոխութեան համար Լիբանան եկաւ։

Անցած օաբթաւան ընթացքին ծովէն եւ ցամաքէն ժամանած են 200 գիւղացիներ։

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՕԴԱՆԱՒՈՐԴ ՄԸ ԿԻՑՆԱՑ ԵՒ ԿԸ ՄԵՌՆԻ

Անցած օաբթաւան կէսին, Բաեագի եւ Միւսլիւմիէի օդային կայաններուն մէջ կարեւոր ռազմափորձեր տեղի ունեցան, 60 հաւելի սպայներ օդանաւերու մէջ բարձրացան եւ մինչեւ Անթիոխ եւ Այէֆ. սանտրէ տրջանները պտտցան։ Այս փորձերու ընդհանուր հրամանատարն էր Փօլոճնէ Բաեօր։

Փորձերը յաջողութեամբ պսակուեցան։ Օդանաւորդներու մէջ կը գտնուէր 27 տարեկան Ապէքի անուն սպայ մը որ օտս ճամաւոր էր։ Իր օդանաւը նորոգութեան մը կարօտ բլլալով, յանձնած էր իր օգնականին։ Նորոգութիւնը կատարելէ վերջ, փորձի համար երկուքը մէկ կը ճսպնէ եւ վեր կը բարձրանան։ Թէ՛ Ամարա գիւղին մօտ, մեծ բարձրութեան մը վրայ, կը խանգարուի օդանաւը եւ կատարեալ արագութեամբ կիյնայ գետին ժայռերու վրայ։ Սպան կը մեռնի յանկարծական, իսկ օգնականը բեթեւօրէն կը վիրաւորուի։ Օդանաւը ջարդ ու փօշր կըլլայ։

Պ. ՀԷԼԼՕ ԴԱՄԱՍԿՈՍ ԳՆԱՑ

Երէկ Դամասկոս մեկնեցաւ Բարձր Գօմիսէրի փոխանորդ Պ. Հէլլօ եւ այսօր պիտի վերադառնայ։ Կրսուի թէ այս մեկնումին պատճառը Պրն. Սօլօմիացի փոխանորդ մը նօանակելու համար է։

Պ. Սօլօմիաց այսօր կուգայ Պէյրութ, վազը նաւ նստելու համար։ Ինչպես գրած էինք Պ. Սօլօմիացի չվերադառնալուն մասին տրյան ընող զրոյցներ չհաստատուեցան։

ՆՈՐ ՈՐՈՇՄՆԱԳԻՐ ՄԸ ԿԱՇԱՌԱԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ

Կառավարութեան պետ Ն. Վ. Պրն. Շարլ Տէպպաս երէկ կաշառակերութեան մասին ստորագրեց որոշմնագիր մը, որով խիստ պատիժներ կը սահմանեն կատաստացող պատասխանատուներու համար։ Մինչեւ տարիէն մինչեւ երեք տարի բանտարկութեան պատիժներ կը սահմանուին, բացի ճիւրական հատուցումներէ։ Կատարակերութեան գաղտր պիտի վերջանան հինգ տրուան ընթացքին։

ՀՐԵՇԻ ՄԸ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ

Իր անբարոյականութեամբ հանրածանօթ աճձ մը՝ Մուհամէտ Քոպպահի, յաջողեցաւ, անցեալ ուրբաթ իրիկուն, հաւաքել 10-12 պատանիներ ու զանոնք տանիլ Գատթայի վերը Թէլ Զրէյք կոչուած վայրը։

Մարդը ալէոլախառն խաղցրահամ ըմպելիներ խմցուց միամիտ պատանիներուն զանոնք գինովցնելով իր խեճճ ցանկութիւններուն ենթարկելու մտադրութեամբ։

Անցորդ մը տեսնելով այս պատանիները հաւաքուած ծանօթ անբարոյականին տուրջ, անմիջապէս լուր տուաւ ոստիկանութեան որ ճիշդ ժամանակին հասնելով արգիլեց հրեսը որ կատարէ իր չարիրը։

Մուհամէտը ձերբակալուեցաւ։

ԿԱՔ ՄԻ՛ ԽՄԷՔ ԱՌԱՆՑ ՁԱՅՆ ԵՌԱՑՈՒՑԱԾ ԸԼԼԱԼՈՒ

Առողջապահական Ցնորհանութիւնը տեսնելով որ տեսակ մը վտանգաւոր տեղ գրեթէ ամբողջութեամբ վարակած Ամիրի եւ Գեհայի գաւառներու բոլոր կովերն ու ոչխարները, կը հրաւիրէ Լիբանանի բրնակչութիւնը որ զգուշութիւններ ձեռք առնէ եւ կաթ չգործածէ առանց զայն եռացուցած ըլլալու։

ԵՐԵՔ ՎԱՅՐԿԵԱՆԻ ՄԷՋ 3

ԳՈՐԾԱԻՈՐՆԵՐ ԿԸ ՄԵՌՆԻՆ ՋՐՀՈՐԻ ՄԸ ՄԷՋ

«Էլիճ Գա» կը գրէ.

Դամասկոսի մէջ, գինուորական պահեստումն պատասխանային փոխանորդը Արքին երկու գործաւորներ կը կանչէ իր տան ջրհորը մաքրելու համար։ Գործաւորներէն Սահ Ամհմ իջաւ ջրհորի մէջ եւ դեռ գործի չսկսած ծխալեզը եղաւ եւ մեռաւ։ Միւս ընկերը Հիւսէյն, տեսնելով որ ձայն ձուն եւ շարժում չի կայ վարը, վար իջաւ ճննելու համար։ Բայց բաւական երկար ատեն անցաւ, ոչ մէկ ձայն չկայ։ Ուրիշ գործաւոր մը Մուհամէտ անուն, դարձեալ կանչուեցաւ եւ ղրկուեցաւ վարը ջրհորին մէջ, տեղեկութիւն բերելու համար երկու գործաւորներէն։

Մուհամէտն ալ չկաւ։ Ասոր վրայ մէջէն չուանով կապեցին չորրորդ մը՝ Համիտ էլ Օմարի անուն, եւ իջեցուցին վար։ Հազիւ ջրհորին կէսը հասած արտակարգ շարժումներ բրաւ եւ պոռաց։ Քաշեցին վեր Համիտը կիսամեռ վիճակի մէջ եւ փոխադրեցին հիւանդանոց։

Լուր տուեցաւ կառավարութեան եւ հրէշներ եկան մասնաւոր դիմակներով դուրս հանելու համար ջրհորէն գործաւորները։ Հանուեցան անոնք մեռած վիճակի մէջ. Այսպէս 3 վայրկեանի մէջ երեք գործաւորներ մեռան ջրհորի մէջ զգուշութենաւոր կազերէն։

ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐ

Բարձր Գօմիսէրութիւնը որոշած է ձէպլէ Տրիւզի մարդահամարը կատարել յառաջիկայ ամիս։ Ցարդ ձիպլէ Տրիւզի մէջ մարդահամար տեղի ունեցած չէ։

«ԱԶԴԱԿ» ԹՐԻՓՕԼԻԻ ՄԷՋ

Թրիփոլիի մէջ «Ազդակ»ը փնտրեցէք թերթու գործակատար Հաճը Ահմէտ էլ Մրսրլի մօտ։

ԿԸ ՓՆՏՐՈՒԻ

Բնիկ Ագռհիրցի Մայրամ Գալբաեան, աղջիկը Կարապետ Գալբաեանի, կը փնտրէ իր հեռատր Գ. Զաճարիան, մականունը չի յիշեր։

Լուր ունեցողներէն կը խնդրուի իմացնել հետեւեալ հասցէին.

Haçik efendi Vosgeritchian
B. P. 75
ADANA (Turkiya)

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ

2 ՅՈՒԼԻՍ 1932

	Ս. Ֆ.
Եգիպտ. ոսկի	466.50
Անգլ. »	455
Տօլար »	126.75
Ֆրանկ »	59
Պաճ Օթթօման	135
Իտալական Լիր 100	645
Ճուճական Տրախմի 100	85
Անգլ. ոսկի	607
Ֆրանս. »	484
Օսման. »	550
Արծաթ մէճիտ	22.50
Դրեսի Ֆօնս. Ա. Ֆէ.	532
» » Բ. »	291
» » Գ. »	280

Մէճիտիեան եգիպտ Լիւ Ֆօս Թէյէֆօն՝ 6-19

Միս Գօրնի կատր կատր ըրաւ Թուղթը և Մր. Տիլի երեսն ի վեր նետելով ըսաւ.

— Իրեն երբէք չպիտի ներեմ, տխմար արարած, երթալ այդ տեսակ չոպայի մը հետ ամուսնանալ։ այն տեսակ աղջիկ մը որ մետաքս հագուստներ և փետուրէ գլխարկներ կը հագնի և ետեւէն երկու կանգուն գետնէն կը քաշուի...

— Արչիպօլտը տխմար է, Միս Գօրնելիա.

— Աւելի գէշ քան տխմար, չխմար մըն է, անպայման չիմարական նոպայի մը մէջ առած է այդ քայլը։ Եթէ քիչ մը կասկած ունենայի, իրեն համար չիմարանոցի արտօնագիր մը հանել կուտայի։ Ո՞ր պիտի բնակին եղեր.

— Կարծեմ Իսթլինի մէջ.

— Ի՞նչ, Իսթլինի՞ մէջ, Մր. Քարիւ՞լի հետ, գո՞ն ալ խելքդ կը կորնցնես.

— Իսթլին Քարիւլին վարձու չի տրուեցաւ. Արչիպօլտ Քէսըլ Մէրլինկէն վերադարձին պայմանագրութիւնը չեղեալ համարեց։ Ես գրեցի չեղեալ ըլլալուն նամակն ալ։ կերեւի այն ատեն որոշած է Իսթլին բնակիլը.

Միս Քարլայլ բերանը բաց մնալով մտիկ ընելէ վերջ, իսկոյն ոտքի ելաւ և իր երկայն հասակով յառաջանալով Մր. Տիլին մօտեցաւ և երկու ձեռքերով անոր օձիքէն բռնելով 7 վայրկեան իր ամբողջ ուժովը սարսեց։ Ետեւ Մր. Տիլ անոր ձեռքերուն մէկ խաղալիքի պէս կը ճօճէր և չնչահեղձ վիճակ մը կ'ստանար։ Միս Քարլայլ բարկութեամբ պոռաց անոր.

— Ինչի համար ալ չիմարանոց մը պէտք է, անպիտան, սրիկայ, դուն ալ անոր մեզսակից ես, ամէն բան գիտէիր և բան չըսիր.

Ետեղը չունչը հաւաքելով պատասխանեց։

— Ուէսթլինի այդ տեսակ խոստում մը տուած չեմ։

— Ամէն մարդ երևոյթէն կը դատէ, եթէ մարդ 30 տարեկան կ'ըլլայ և...

— Այդ ալ ճիշդ չէ, կարելի է 30 տարին լրացուցած ատենս, չատոնց ամուսնացած պիտի ըլլամ.

— Ըսել է ընտրա՞ծ էք.

— Չեմ ըսեր որ ընտրած չեմ, Պարպարա, ժամանակը գալուն պէս ամէն բան կը հասկնաք.

Պարպարա իսկոյն ձեռքը յիշեալին թեւէն քաշելով, իբր թէ գլխարկը կը չուկէ, ձև մը առաւ և խօսակցութիւնը չարունակելով հասան դրան առջեւ, Պարպարա ըսաւ.

— Ներս հրամմեցէք, մայրս տեսէք, չատոնց իվեր մեզի օտարականի աչքով կը նայիք.

— Շատ զբաղած եմ, չեմ կրնար գալ Պարպարա, բարեւ խօսէ մայրիկիդ.

— Մէկ չաքաթէն պիտի վերադառնա՞ք.

— Կարելի է.

Այդ միջոցին երբ Քարլայլ մեկնելու վրայ էր, Պարպարա ծռելով ըսաւ.

— Արչիպօլտ, ձեզի բան մը պիտի ըսեմ, բայց վրաս մի խնդաք։ Անցեալ տարի ինծի չղթայ մը և մետալ մը տուիք, կը յիշէ՞ք.

— Այո՛, ի՞նչ եղած է որ.

— Անոր մէջ Բիչարտի և Աննայի մազերէն դրի և դեռ տեղ կայ մէջը, իմ բարեկամներուս և սիրելիներուս մէկական յիչատակը պահել կուզեմ, ձեր մազէն քանի հը հատ տուէք որ պահեմ.

— Մա՞զս, մազս քեզի ի՞նչ օգուտ ունի Պարպարա.

Քարլայլ Պարպարայի զգացումներուն ինչ վիճակի մէջ ըլլալը և անոր ինչ նպատակներ հետապնդելը երբէք չէր գիտեր և պարզապէս կատակ կ'ընէր։ Վերջա-

ՊՐՈՄԵԹԷՈՍ ԸՆԴՕՎԵԱՑԻ ԱՂԷՏԻՆ ՇՈՒՐՋ

Շէրպուրկ.— «Պրոմէթէոսի ընկղմած տեղը գտնուելու որը կր գրաւնուի 75 խորութեան մէջերի մէջ Լէվի հրուանդանին հիւսիսային կողմը։ Արքիմիլիօն չոգենաւը դէպի այդ վայրը մեկնեցաւ։ «Արդիւնքօն այն նաեւ է որ հանեց ընկղմեալ «էնթերփրայզ» չոգենաւին մէջ գտնուղ ոսկիները։

Բարիզ.— «Պրոմէթէոսի ընկղմած վայրը փուքացող չոգենաւերը յաջողեցան հեռաձայնով հաղորդակցութեան մէջ մտնել ընդօվեայի հետ և հաստատել թէ աշտարակին մէջ ապաստանած նաւազներէն ոմանք ողջ են առկաւին։ Սակայն անկարելի է ուէ օգնութիւն նկատելով որ անհրաժեշտ միջոցներ չկան վեր հանելու համար «Պրոմէթէոսին ծանրը ունեցող չոգենաւ մը։

Ինչպէս հաղորդեցինք արդէն, «Աքթիկլիօ» կը գտնուի ազէտին վայրը բայց չկարծուիր թէ անհրաժեշտ յաջողի ազատու օգնութիւն մը ընծայուի։

Շէրպուրկ.— Ծովազուրդին տխրութիւնը չատ մեծ է, նաւազները ողջ ազատ գտնելու յոյսը կորսուեցաւ։ «Ծիւլ Վէռն» և «Մաուրիան» ընդօվեաները ժամանեցին ազէտին վայրը։ Սուզակները գործեալ ծովը պիտի իշնան մինչեւ առաջ։ Ծովային չրջանակները չատ քիչ յոյս ունին փրկութեան գործին յաջողութեան մասին։

ԿՈՒԻՆԵՐ ՍԻՍՏՐԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԻՋԵՒ

Վիէննա.— Սթիրիոյ մէջ կէօհ կայարանը թատերաբեմ հանդիսացաւ Ազգայնականներու և Սոցիալ-Դեմոկրատներու միջեւ տղուած արիւնալից կռիւներու։ Երկու Ընկերվարականներ դաչունաւոր եղան և երեք Ազգայնականներ ալ ծանր կերպով վիրաւորուեցան։

ԿՈՒԻՆԵՐ ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՆԱԶԻՆԵՐՈՒՆ ՄԻՋԵՒ

Տուեզպուրկ.— Հինգ հոգի ծանր կերպով վիրաւորուեցան Նազիներու և Համայնավարականներու մէջ ծագած կռուի մը միջոցին։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾ ԱՆԿԱՐ - ՍԹԱՆՊՈՒԼ ԳԾԻՆ ՎՐԱՅ

Անքարա.— 19 հոգի սպաննուեցան և 17 հոգի ալ վիրաւորուեցան Անքարա—Սթամպուլ գծին վրայ ճամբորդող խառն կառախումբի մը բախուելը և Գէյլիկի կայարաններու միջև գծէն գետս ելլելու հետեւանքով։ Լոքոմոթիվ մը և 13 վակոն բնաջինջ եղան։

ՄԱԹԹԷՈՆ ԵՒ ԿՐԻՖՓԻՆ ԱԱԻԱՌՆՈՐԴՆԵՐԸ ԱՐԿԱԾԻ ՄԱՏՆՈՒԱԾ

Մոսկուա.— Մաթթէոն և Կրիֆֆին ամերիկացի սաւառնորդներ որոնք աչխարհի չրջանը կատարել կը փորձէին օթէն վար իննան։ Մինչեւ ցարդ ոչ սաւառնորդներն ալ թեթև կերպով վիրաւորուեցան։

ՏՕՔԹ. Հ. ԱՈՒՍԻՆԵԱՆ
(ՀԱԼԷՊ)

Նախկին բժիշկ Միջազետքի Չիլուռուական հիւանդանոցներու և վտանգաւոր ներհին և վանկանց հիւանդութիւններու

առագ, առաւտեան, խղճամիտ դարմանում։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր ժամը 8—12 և 2—6 իր դարմանատան մէջ, Հալէպ Նէյալ թաղ, Թրամվայի քենիերութեան հայտարան, թիւ 7

Բշ. եւ Ուրբաթ օրեր աղքատաց ծրի

ԳԱԲՐԻԷԼ Թ. ԹԷՐԶԵԱՆ
(ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ)

Հիմնուած 1921 ին Պոլիս-Բէյրութ

Խոս դիւրամատչելի պայմաններով կր կատարենք ամէն կարգի ելեկտրական լոյսի գետղումներ (Intsallation), ինչպես նաեւ մօթեր եւ ջենտմներ։

Վաճառատուն կ'ստանձնէ նաեւ բոլոր ելեկտրագործիքներու նորոգութիւններ։ Մասնաւոր ուշադրութիւն բնակարաններու ելեկտրա-նորոգմանց։ Վաճառատուն Philips եւ Lux ելեկտր. լամբերու եւ ամէն տեսակ ելեկտրական պիտոյքներու։

Վճարման դիւրութիւններ.

Հասցէ — Վ. Ուզուեեանի գրատան կից Պուրճ. B. P. 491

ՊԱՆԴՈՒԿ ԱՀԱՐՈՆ ՊԻԹԻԱՍ

ՀԻՒՍԻՍԻՍԱՑԻՆ ՍԻՒՐԻՈՅ ԼԱՒԱԳՈՑՆ ԱՄԱՌԱՆՈՑՆԵՐԷՆ ԶԷՊԷԼ ՄՈՒՍԱՑԻ **ՊԻԹԻԱՍ** ԳԻՒՂԻՆ ՄԷՋ

Նորակառոյց եւ գեղեցիկ շէնք. արդիական կերպով կահաւորուած սենեկակներ. ընդարձակ սրահ, թաղնիք, եւրոպական եւ արեւելեան կերակուրներ

ՁԱՓԱԼԻՒՈՒ ԳԻՆ

ԲԱՑ Է 1932 ՅՈՒԼԻՍ 1ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

Իր աննման սենեարաններով, սառ ջրերով և առողջարար կլիմայով ծանօթ ՊԻԹԻԱՍ գիւղը այս տարի օժտուած է գիւղագնացութեան համար անհրաժեշտ եղող բոլոր յարմարութիւններով։

Ճամբաները նորոգուած են, գիւղին մէջ հաստատուած է Թղթատարական ամենօրեայ ապահարկութիւն ինչպէս նաեւ թլեֆոն և հեռագիր։

Գիւթիաբար ուշադրաւ նաեւ իր առողջնակարգ պաղպակր, ուր այցելուները պիտի գտնեն Սիւրիոյ և Լիբանանի յատկոյն ամառանոցներուն յատուկ բոլոր յարմարութիւններն ու հանգրստութիւնները։

Տէր և Տնօրէն ԱՀԱՐՈՆ ԽԶՄԻԼԼԵԱՆ

ԱՋԴԱՅԻ ՏՈՒՆԸ

ՏՈՒԳՐԱՒԱՆ ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ԳՈՐԾԵՐՈՒՄ ՀԱՄԱՐ
Դիմեցէք «ԱԶԴԱԿ»ի Տպարանը՝ գիրք, պրօշիւր, հարացեկաւ հրաւիրագիր, պահարան, ճամպակի քուղք եւ առեւտրական ձեռագիրներ.
ԱՐԱՓ, ՄԱՔՈՒՐ, ԳԵՂԵՑԻԿՊԵՏ ԱԺԱՆ.
ՁՈՒՆ ՄԲԵՐԴ ԴԻՐԵՐՈՒՆ

ՊԱՆԴՈՒԿ ԼԻՒՔՍ

ՁԱՀԼԷ

Հայկական ամենագործող պանդոկը «Լիւքս»ի Զանկի մէջ, ծովեզերեայ պարտէզով,

ԽՒՍՏ ՕԳՈՒՈՒՆ ՍԵՆԵԿՆԵՐ

ՈՐ ԿԸ ԲԱՂԿԱՆԱՑ 1.2.3.4. ՄԱՀՃԱԿԱԼՆԵՐԷ

1. ՀԱՄԵՂ ՁԱԾ, ՄԱՔՈՒՐ ԵՒ ԱՆԹԵՐԻ ՊՈՍՏԱՐԿՈՒԹԻՒՆ.
2. ԳԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ՁԱԿՈՒՄՆ.
3. ՏՈՒՆ ՓՆՏՈՒՂՆԵՐՈՒՆ ԱՄԷՆ ՊԻՏԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.

Տէր եւ Տնօրէն Գ. ՊԱՐՏԻԶԱԿԵԱՆ

ՏՕՔԹ. ԳԵՈՐԳ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ՝ ՆԵՐՔԻՆ, ՄՈՐԹԱՑԻՆ ԵՒ ՎԷՆԵՐԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

ՎԿԱՅԵԱԼ ՓԱՐԻԶԻ ՀԻՆԻԱԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ

Կր դարմանէ գիտական ամենավերջին մեթոտներով, քոֆերու, սատմոխ, ադիճներու յաղթի ամէն տեսակ հիւանդութիւններ։ Հին եւ նոր ցերմամիզութիւնը իր բոլոր բարդութիւններով, ինչպես նաեւ Ֆրանկախտ եւ մորքային հիւանդութիւններ։

Արագ, արմատական եւ բարեխիղճ դարմանում։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, բացի կիրակիէ, իր ճախկին դարմանատան մէջ. ժամը 8—12 եւ 2—6ու մասնաւոր ժամադրութեամբ։

Երեքշաբթի օրերը, ժամը 2—5 վկայ՝ ՍՂՓՍՏՆԵՐՈՒՆ ԶՐՒ

ժօրժ Հասեքս փողոց՝ թիւ 8

ՏՕՔԹ. ԳԵՈՐԳ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

Վկայեալ Lauréat ես Իսկոլ Interne եւ այժմ մասնագէտ բժիշկ Ֆրանսական հիւանդանոցի ԱԶԴԻ, ՔԹԻ, ԿՈՒՈՐԴԻ, ԱԿԱՆՋԻ և ԳԼՈՒՒԻ հիւանդութիւններու բաժնին։

Հիւանդ կ'ընդունի կէսօրէ վերջ ժամը 2—6
իր գլխաւոր մէջ rue de Damas, No. 15
Հիւանդները ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ տրուած մուտքի բարօրով։

Աղքատ հիւանդներու ձրի դարմանում, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամը 10—12, հիւանդանոցի դարմանատան մէջ։

Կարի եւ Ձեւագիտութեան Դասընթացք

ՏԻԿԻՆ ՄԱՆՈՒ ԵՐԱՄԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԴԵՐՋԱԿՈՒՀԻ

ԲԱՐԻԶԷՆ ԵՒ ՎԱՇԻՆԿԹՕՆԷՆ

Կարի եւ ձեւագիտութեան մասնագիտուհի, Տիկին Մանի Երամեան կը վերադառնայ իր արհեստանոցը. Մեծ Սեհայի դիմացը Նո. 78 տան երկրորդ արկը։

Երեք ամսուան միջոցին կր սորվեցնէ ամենավերջին ճոռաձեւութեամբ, կար եւ ձեւագիտութիւն իր բոլոր բարդութիւններով եւ արդիական մեթոտներով, Droit-fils մեթոտով։ Իր աշակերտուհիներ կ'օժտեն Բարիզի ատեարհածանօթ Académie Daydou վկայականով։

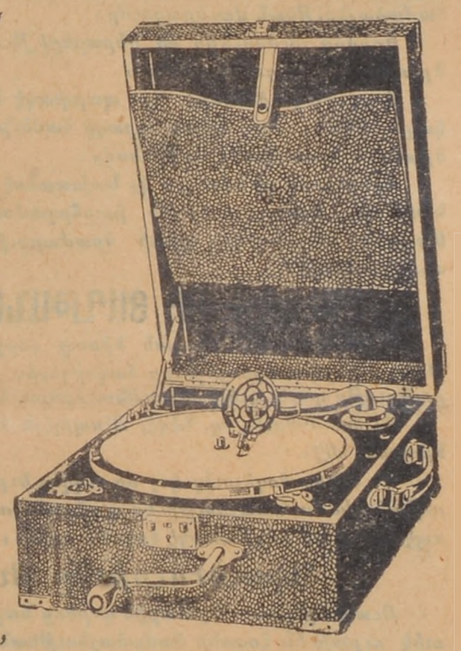

Տակաւին շինուածմ վայելուչ տեսք հնչուն եւ քնաւական ձայն

Անա յատկանիշներ՝

ՈՐՈՆՅՄԱՄԲ ԿԸ ՁԱՏՈՐՈՇԻՒԻՆ

ԱՓՕԼԼՕ ՖՕՆՕՆԵՐԸ

Հրապարակի վրայ գրանկ ոդ բոլոր մարքանեթու հետ կը մրցին Աբոլլօ ֆոնօնները։ Մանաւանդ վերջին նոր մօտէլները, որոնք հասած են արդէն, անգերազանցելի են իրենց տեսակով, վայելչութեամբ և ժամչելի գիներով։

APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd
(of London)

ԱՓՕԼԼՕ՝ ՖՕՆՕՆԵՐՈՒՄ ԹԱԳԱՒՈՐԸ III

Կատարեալ հանգստով գոյացնելու համար անգամ մր այցելեցէք
MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH
Փորգագիծ եւ բօնօ՝ ամէն ձեւի, ամվիճելի որակ եւ առատութիւններ դիւրամատչելի գին, վճարումի դիւրութիւն։

Ընդհ. Ներկայացուցիչ՝ Սիւրիոյ, Պաղեստինի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ Կիպրոսի.— ԳՈՒՐԳԻՆ ՍԻՆԱՆԵԱՆ

KOURKEN SINANIAN, Boîte Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ ՆՈՒՃԱՐ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ՍԹԱՆՏԱՐՏ կօշիկները միշտ ամենալաւ, ամենադիմացկուն, ամենաոճաժան եւ ամենագեղեցիկները եւն.

պէս խնդալով բաւ։

— Երանի՛ թէ երէկ խօսէիր, սափրիչին գացած էի, ափ մը մազ կը բերէի քեզի։ Պարպարա զիս Ուիլհինկթընի կամ Նէլսընի տե՞ղը դրիր։ Դիչեր բարի։

Պարպարա առանձին մնաց և Քարլայլի ետեւէն նայելով խոր մտածումի մր մէջ ինկաւ։ Ինքզինքը դրախտին մէջ կը կարծէր։ Իր սիրելին ընտրած էր, Քարլայլէն զատ ուրիշ ոևէ մէկուն հետ չէր ամուսնանար և կը մտածէր, Քարլայլն ալ զինք կը սիրէր, չէ որ իրեն չղթայ և մետալ մը բերած էր, բայց ինչո՞ւ կատակ կընէր և բաց չէր խօսեր ան. «Ո՛հ Աբչիպօլտ, քու կինդ եղած ատենս պիտի տեսնես որ քեզի համար սիրոյ ի՛նչ հարուստ գանձ մը ունիմ», ըսաւ Պարպարա ինքնիրեն։ Ասկէ վերջ, Պարպարա ներսը իր սենեակը մտաւ։

Քարլայլի մեկնումէն երեք օր վերջ, Մր. Տիլ ձեռքը նամակ մը Թօրնելիայի քով եկաւ։ Ան վարագոյրը կը կախէր և կարգադրութիւններ կ'ընէր։ Մր. Տիլ նամակը երկարելով.

— Միս Թօրնելիա, ձեզի նամակ մը կայ, նամակատան ցրուիչը զրասենեակ ձգած էր, ահա բերի.

Թօրնելիա երբէք կարևորութիւն չտուաւ և երեսն անգամ չդարձուց, վերջը հարցուց.

— Ի՞նչ նամակ, ի՞նչ կայ եղեր նամակ գրելիք, ե՞րբ կուգայ եղեր.

— Ինծի գրած նամակին մէջ այդ մասին բան մը չի գրեր, բացէք և նայեցէք.

Թօրնելիա նամակը բացաւ և կարդալուն պէս գետին ինկաւ, կածես՝ կաթուածահար եղած ըլլար։ Նամակին բովանդակութիւնը հետեւեալն էր.

Սիբելի Թօրնելիա

Այս առաւօս Լէյտի Իզապէլ Վէյնի ճեռ ամուսնացայ, այս ձեզ ցեղեակ պահելու համար կը գրեմ, վաղը կամ միւս օր ետեւի ընդարձակ պիտի գրեմ։

Սիրով՝
եղբայրդ Քարլայլ

Թօրնելիա խօսելու չափ կարողութիւն մը առանալուն պէս, առաջին բառը որ բերնէն ելաւ, այս եղաւ, տասիկա խաղ մընէր։

Մր. Տիլ գետ արձանի պէս կանգնած էր։ Թօրնելիա ըսաւ անոր.

— Ասղ է կ'ըսեմ, ի՞նչ հնդկահաւի պէս մէկ ոտքի վրայ կեցեր ես հոն, ինչո՞ւ չես խօսիր, այնպէս չէ՞.

— Ես ալ զարմացայ Միս Թօրնի, ինծի ալ նամակ կայ.

— Սուտ է, չի կրնար ըլլալ, եթէ ես և դուն ամուսնանալու նպատակ ունինք, ան ալ ունի.

— Ինչ գիտնանք Միս Թօրնի, ո՞վ գիտէ, կարելի է անկէ երթալու տեղն անանկ նպատակ մը ունէր.

— Ամուսնանա՛լ... հա՛ հա՛, ոչ, այնքան ապուշ չի կրնար ըլլար Քարլայլ. և այդ ալ այդ նիհարակազմ աղջկան հետ, ո՛չ, ո՛չ.

Մր. Տիլ թուղթի կտոր մը հանելով ըսաւ.

— Ահա այս է ղրկածը ինծի, և այս թղթիկն ալ ղրկած է որ թերթերու մէջ հրատարակել տամ, անպայմանն ամուսնացած են.

Միս Թօրնելիա դողդողացող ձեռքերով առաւ թուղթը և կարդաց.

«Միսիս Լին Իսթլինէն Մր. Քարլայլ Աբչիպօլտ, նախկին Լօրտ Մաունթ Սէվբրընի դստեր՝ Լէյտի Իզապէլ Վէյնի հետ ամուսնացաւ։ Գաւկագրութիւնը կատարուեցաւ Լօրտ Մաունթ Սէվբրընի քահանային մէջտեղ։

KLIM

Փոշեկաթիլ առաւելութիւնը

KLIM լաւ կաթ մրցի է։ Եթէ ածուր վերադարձ աւելցնենք 7 | 8 համեմատութեամբ պարզ ջուր պիտի սպանանք քարմ, առողջարար եւ սերուն կաթ մը որ ունի դաստային քարմ կաթի մը համը, հոտն ու սննդաւէտ արժէքը։

Մանկիկը դիւրութեամբ կը մարսէ Klimը որ խաղալու շատ սննդատու կաթ մրցի է։

Ինչ ուրախութիւն ձեր զաւակներուն եւ մանկիկներուն համար։

Միեւ ու ամենուրեք քարմ կաթ կարելի է ունենալ KLIM փոշեկաթով։

Klimը կր լուծուի պաղ կամ գաղջ ջուրի մէջ։ Պետք է զայն դնել ջուրին մակերեսը ու զարնել դգալով մը։

SPELL IT BACKWARDS